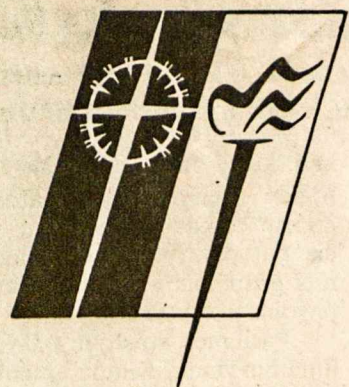

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (2574) 1999 LIEPA-JULY 6

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Valstybės diena

Su dabartinės Lietuvos nepriklausomybės paskelbimu bei demokratinės valstybės atstatymu išsipildė penkis dešimtmečius užgožti tautos lūkesčiai. Dažnai linkniuojami žiniasklaidoje atgimstančios valstybės santvarkos trūkumai, tačiau kažin ar įmanoma rasti tobulai valdomą valstybę? Kritinė peržiūra, siekiant ydų pašalinimo, yra naudinga bene visose gyvenimo srityse, tačiau pertemptas vienašališkas neigiamas žvilgsnis veda į pusiausvyros praradimą ir kenkia gyvastingumui.

VIENA iš atsikuriančios Lietuvos valstybės gražių naujovių yra liepos 6 d. švenčiama Mindaugo karūnavimo - Valstybės diena. Išeivijoje ši šventė mažai žinoma, bet valstybinių švenčių sąvoka Šiaurės Amerikoje nėra svetima. Panašiu laiku švenčiama Kanados diena (liepos 1-oji, anksčiau "Dominion Day", kurios įvaizdis per aiškiai siejo šį kraštą su britiškais politinėmis šaknimis) ir JAV Nepriklausomybės šventė (liepos 4 d.). Šiomis šventėmis žmonės pažymi vasaros atostogų pradžią, dalyvauja paradosuose bei gegužinėse, stebi "fejervertus" ir klausosi koncertų bei vietinių valdžios pareigūnų kalbų. Amerikoje ši tradicija yra senesnė, nes ir valstybė turi ilgesnį istoriją, pasižymėjusią aršia kova už laisvę bei demokratiją. Kanadoje pastebimas žymiai kuklesnis patriotiškumas liepos 1 d. ar kitokiomis panašiomis progomis. Kanados istorinė raida yra trumpesnė, ir už savo valstybę niekad patiems kanadiečiams neteko kovoti. Nuo pat pradžių ji buvo skaldoma savo dviejų kultūrinių pradininkų, - anglų ir prancūzų nesutarimų. Seniai yra stengiamasi šias dvi kultūras sutaikyti, nagrinėjamas kvebekiečių įsitikinimas ir užsispyrimas, kad Kvebekas yra savita, "prigimtinė" tauta. Norint išvengti Kvebeko atskyrimo ir Kanados sumažėjimo, buvo sukurtos palankios sąlygos puoselėti daugiakultūriškumo principą, kuris ir šiandien vyrauja šiame krašte. Tas principas, nors ir nepadėjo ugdyti vieningos tautos Kanadoje, leido įvairiausiems ateiviams jaustis laisvai, pasirinkti šią valstybę ir įsiliesti į savo aplinką, arba laikytis savos bendruomenės. Gaila, kad gyventojuose yra atsirasdama nemažas abejingumas Kanadai kaip tautai ir jos valstybingumo šventei, tačiau nenuostabu, kad naujesniems ateiviams ir dar net jų atžalynui yra sunkiau rasti ryšį su jos palyginti trumpa praeimi. Jiems tenka dviguba atsakomybė - nes geriems piliečiams turi rūpėti gyvenamasis kraštas ir savosios tautinės šaknys.

KIEKVIENAS lietuvis, kad ir išeivijoje gimęs bei trumpiausius lituanistinius mokslus ėjęs, gali jausti gilų pasididžiavimą savo praeimi. Kiekvienas žino, jog Mindaugas buvo Lietuvos valstybės pradininkas ir vienintelis karalius. Kaip rašė istorikas E. Gudavičius, "Karalių Lietuva daugiau nebeturėjo, bet valstybė išliko. Tai buvo svarbiausias Mindaugo laimėjimas." Todėl yra gražu ir sveikintina, kad Lietuvoje iškilmingai švenčiama jo karūnavimo ir valstybės įkūrimo šventė. Šiais laikais, daugiau negu bet kada, reikia iškelti ir pagerbti praeities didvyrius. RSJ

KANADOS ĮVYKIAI

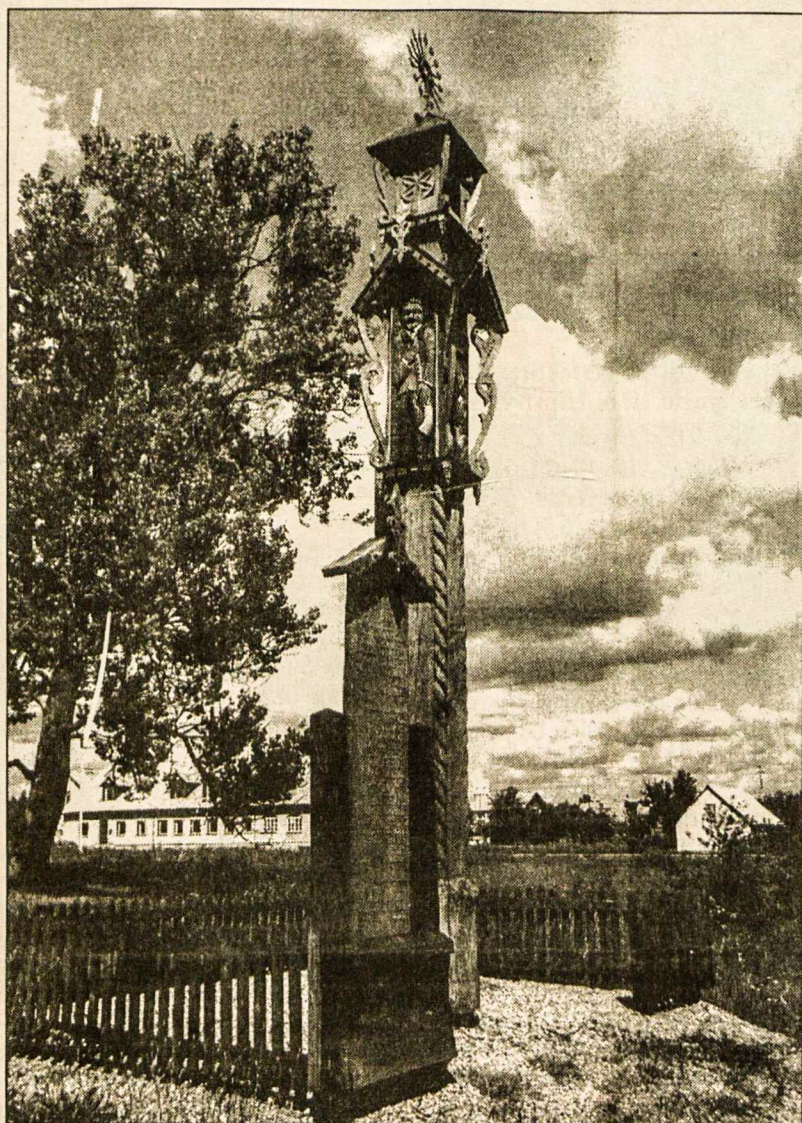
Naujos taisyklės bankams

Finansų ministeris P. Martin paskelbė naujas federacines taisykles bankams, kurios turėtų būti įtvirtintos įstatymais kitais metais. Siūloma: tiesiogiai 30 asmenų komitetą, tiesiogiai priklausantį finansų ministeriui, kuris studijuotų, kaip geriau informuoti ir aptarnauti klientus; paskirti nepriklausomą sprendėją ("Ombudsman"), kuris galėtų išklausti skundus, bet neturėtų teisės bausti bei keisti bankų nuostatų; bankai turės informuoti klientus 4 mėnesius prieš uždarančią banko skyrių; neleisti bankams priversti klientus naudotis bankų patarnavimais, kurių jie nepageidauja (pvz., jei nori paskolos, turi atidaryti RRSP sąskaitą); leisti naudotis banko paslaugomis be darbiams, už pagrindines paslaugas neimti daugiau kaip \$4/mėn. mokesčio; neleisti bankams siūlyti draudos ar automobilių nuomojimo paslaugų; leisti kredito unijoms plėstis ir varžytis su bankais; bankai galės jungtis tik, jei jungtys bus naudingos bendruomenei; investitorius galės įsigyti iki 20% (buvo 10%) banko akcijų. Finansų specialistai teigia, kad pagal šias naujas taisykles bankai geriau aptarnaus klientus ir svetimų valstybių bankams bus lengviau įsitvirtinti Kanadoje.

Vasaros sezono tradiciniai renginiai Toronte jau prasidėjo. Birželio 25 atsidarė metinis To-

ronto karavanas, kuris tęsėsi iki liepos 3. Šiais metais atsidarė tik 23 paviljonai, iš kurių 11 miesto centre, kiti išsibarstę šiek tiek toliau. Lietuviškojo paviljono, kuris būdavo vadinamas Vilniaus vardu, nebėra ir šiais metais. Atrodo, publikos susidomėjimas karavanu kasmet vis labiau blėsta, bet vis dar prideda "Ombudsman", kuris galėtų išklausti skundus, bet neturėtų teisės bausti bei keisti bankų nuostatų; bankai turės informuoti klientus 4 mėnesius prieš uždarančią banko skyrių; neleisti bankams priversti klientus naudotis bankų patarnavimais, kurių jie nepageidauja (pvz., jei nori paskolos, turi atidaryti RRSP sąskaitą); leisti naudotis banko paslaugomis be darbiams, už pagrindines paslaugas neimti daugiau kaip \$4/mėn. mokesčio; neleisti bankams siūlyti draudos ar automobilių nuomojimo paslaugų; leisti kredito unijoms plėstis ir varžytis su bankais; bankai galės jungtis tik, jei jungtys bus naudingos bendruomenei; investitorius galės įsigyti iki 20% (buvo 10%) banko akcijų. Finansų specialistai teigia, kad pagal šias naujas taisykles bankai geriau aptarnaus klientus ir svetimų valstybių bankams bus lengviau įsitvirtinti Kanadoje.

Vasaros sezono tradiciniai renginiai Toronte jau prasidėjo. Birželio 25 atsidarė metinis To-

Taip atrodo atnaujinto M. K. Čiurlionio koplytstulpiai ties Varėna
Nuotr. V. Kapočiaus

Savaitė Lietuvoje

Gudija gražins skolą

Vilniuje birželio 22 d. lankėsi Gudijos ministeris pirmininkas Sergei Lingas, kuris susitikime su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi pareiškė, jog Gudijos skola Lietuvai, siekianti apie 90 mln. JAV dol., tikrai bus gražinta. Jis tvirtino Lietuvos vadovui, kad įsiskolinimas, uždelstas dėl krizės Rusijoje, nuo kurios nukentėjusi ir Gudija, nedidėja, neseniai buvo gražinta 9.8 mln. dol. Taipgi buvo pabrėžta, kad Lietuvai apsimoka parduoti elektros energiją Gudijai. Ministerio pirmininko Rolando Pakso manymu, skola turėtų būti sumokėta greičiau nei per metus, rašo ELTA.

Naujas kariuomenės vadas

Birželio 24 d. Lietuvos kariuomenės vado postą iš kadeniciją baigusio generolo majoro Jono Andriškevičiaus perėmė pulkininkas Jonas Kronkaitis. Kaip praneša ELTA, pastarasis, 64 m. amžiaus, turi JAV ir Lietuvos pilietybę, 27 metus tarnavo įvairiose JAV ginkluotųjų pajėgų struktūrose, dalyvavo Vietnamo kare. Nuo 1997 m. kovo mėnesio jis dirbo Lietuvos krašto apsaugos viceministeriu.

Liepos 1 d. surengtos jo priesaikos iškilmės aikštėje priešais Krašto apsaugos ministeriją. Jam buvo suteiktas brigados generolo laipsnis. Buvusiam kariuomenės vadui generolui majorui J. Andriškevičiui buvo įteiktas DLK Gedimino 2-ojo laipsnio ordinas, Lietuvos prezidento padovanotas kardas.

Pasitarimas Maskvoje

Lietuvos ministeris pirmininkas Rolandas Paksas birželio 28 d. lankėsi Maskvoje su 20 pareigūnų delegacija, kurioje dalyvavo užsienio, vidaus reikalų, ūkio ir žemės ūkio ministrai. Susitikime su Rusijos vyriausybės vadovu Sergejumi Stepasinu pastarasis pažadėjo asmeniškai pasirūpinti, kad Dūnijoje būtų ratifikuota sutartis dėl Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos. Ji buvo pasirašyta 1997 m. spalio mėn., bet dar Rusijos seimo nepatvirtinta.

Ministrai pirmininkai aptarė Lietuvai rūpimus dujų ir naftos klausimus, pavedė juos iki rudens išspręsti dvišali vyriausybinei komisijai, rašo ELTA. Pasirašytas bendras pa-

reiškimas dėl priemonių dvišali prekybai liberalizuoti bei sutartys dėl dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo, dėl investicijų skatinimo ir apsaugos, dėl ilgalaikio bendradarbiavimo tarp Lietuvos regionų ir Rusijos Karaliaučiaus srities, dėl pensinio aprūpinimo, dėl piliečių laikino darbo. Taip pat buvo pasirašytos Lietuvos ir Rusijos vyriausybės sutartys dėl bendradarbiavimo aplinkos apsaugos ir turizmo srityse bei dėl bendradarbiavimo žuvininkystės srityje. R. Pakso taip pat susitiko su Maskvos meru Jurijumi Lužkovu, kuris laikomas vienu įtakingiausių Rusijos politikų.

Patvirtintas FAO projektas

"Valstiečių laikraštis" praneša, kad Pasaulinė maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO) patvirtino projektą "Maisto kontrolės administravimo gerinimas, maisto importo ir eksporto kontrolės ir maisto analitinių tarnybų stiprinimas Lietuvoje" už 680,000 litų. Projektas, koordinuojamas Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos, padės Lietuvai įvertinti dabartinę maisto kontrolės, ypač maisto importo ir eksporto inspekcijos bei patvirtinimo, sistemos būklę. Bus sudaromos sąlygos sukurti veiksmingą ir pigią maisto kontrolės valdymo sistemą, parengti bei įdiegti tarptautinius reikalavimus maisto imptui ir eksportui, suteiks galimybę apmokyti Lietuvos specialistus.

Lankėsi Graikijos prezidentas

Birželio 30 - liepos 1 d.d. Lietuvoje lankėsi Graikijos prezidentas Constantinos Stephanopoulos. Jis susitiko su prezidentu Valdu Adamkumi bei seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu. Prezidentai aptarė dvišalį bendradarbiavimą įvairiose srityse, įsijungimą į Europos sąjungą ir ŠAS (NATO). Politiniais ryšiais vadovai patenkinti, tačiau sutarė, kad reikia sustiprinti ekonominius ryšius. Šiuo laiku Graikijos investicijos į Lietuvos ūkį siekia 1.15 mln. litų. Prekybos apyvarta tarp šių valstybių sumažėjo du su puse karto nuo 1997 m., dabar siekia vos 9 mln. JAV dol. Vizito metu pasirašyta dvišalė readmisijos sutartis, apibrėžianti nelegaliai šiose valstybėse esančių asmenų grąžinimo sąlygas. (Nukelta į 2-rą psl.)

Daug pastangų, mažai pasekmių

Lietuva, Šiaurės Atlanto Sąjunga (ŠAS) ir Kanados lietuvių bendruomenė (KLB)

NATALIJA LIAČIENĖ

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, kai kam pasirodė, kad mūsų pareigos Lietuvai užsibai-gė ir dabar mūsų svarbiausia užduotis yra užsienyje išlaikyti lietuvių liepsnelę. Bet kam tą liepsnelę saugoti? Savo naudai, tėvų ar senelių suraminimui, lietuviškam kultūriniam įnašui i mūsų kasdienybę, draugystėm palaikyti ir pasilinksminui, su-pratimui savęs persvarstant savo šaknis? O taip, aišku, viskas svarbu, labai svarbu.

O Lietuvai ar svarbu, kad mes išliktumėm lietuviais? Labai svarbu, svarbu mus turėti, kada reikės pagalbos iš užsienio - finansinės, moralinės ar politinės, asmeninės. Bet ar mūsų dabar reikia? Reikia ir net labai. Yra gyvybinis reikalas. Dabar reikia padėti Lietuvai iškovoti ŠAS (NATO) narystę. Kodėl svarbi ŠAS narystė? Saugumo užtikrinimui. Ar mes padedame? Taip, labai daug kas dirba, daug žmonių dirba ir KLB krašto valdyboje ir apylinkėse. Lietuviškos kilmės žmonės dirba įvairiose Kanados provincijose ir valdžios įstaigose, jie dirba Lietuvos naudai, bet mes kartais apie juos mažai žinome - jie nesireklamuoja, kartais jau menkai lietuviškai kalba, tačiau patriotiška širdimi rūpinasi Lietuvos ateitimi.

Pradiniai žingsniai

KLB pradėjo darbą ŠAS reikalais 1996 m. Pradžioje nežinojome ko griebtis. Neturėjome politikos prityrusių žmonių, o įtakojamas Kanados valdžios atstovų dėl pareimimo Lietuvos narystės ŠAS pasidarė būtinas.

1996 m. vasarą KLB pirm. A. Vaičiūnas ir vicepirm. N. Liačienė dalyvavo Vidurio ir Rytų Europos bendruomenių tarybų Kanadoje (Council of Central and Eastern European Communities in Canada) posėdžiuose. Organizacijos mandatas buvo: a) iškovoti saugumo užtikrinimą Vidurio ir Rytų Europos šalims ir b) užtikrinti Kanados techninę pagalbą tiems kraštams. Tais metais ši taryba paskelbė pareiškimą "Position on NATO Enlargement and Security of Central and Eastern Europe", kuriame buvo pareikšta: Kanados valdžia turi paremti ŠAS plėtrą ir priimti Europos kraštus, kurie prašo narystės. Ši pareiškimą išsiuntinėjome visiems Kanados senatoriams ir ministeriams bei šiaip svarbesniems Kanados užsienio reikalų tvarkytojams. Šios organizacijos nariai važiavo į Otavą ir skambino telefonais ministeriams ir senatoriams, prašydami paramos ŠAS plėtos reikalais.

1996 m. vasaros gale Baltijos valstybių atstovai susitiko su ministru Jesse Flis, kuris mums patarė surengti parašų vaju dėl ŠAS plėtos. Gavęs parašų laisus ministeris turėjo iškelti mūsų rūpesčius parlamente. Rudenį ir žiemą KLB krašto valdyba ir apylinkės surinko daug lapų parašų, kuriuos išsiuntė, kaip buvo sutarta, ministru. Abejoju, ar kas atkreipė dėmesį i mūsų prašymus, nes ŠAS klausimu Kanadoje nesidomėjo nei valdžia, nei visuomenė.

1996 m. lapkričio 16-21 d.d. įvyko ŠAS pasitarimas Paryžiuje. Baltiečių prašėme Hon. William Rompky, kuris vadovavo Kanados delegacijai, mus paremti. Sužinojusi, kad Lenkija, Čekija ir Vengrija bus priimtos i ŠAS, mūsų taryba iširo. Jesse Flis pasitraukė iš ministerio pareigų, latviai ir estai pamatė kad jų kraštai dar nepasiruošę stoti i ŠAS, prarado domesį, o mes likome vieni - pasimete, bet nestoję vilties.

Sunkiai prieinama valdžia

Prieš 1997 m. liepos 8-9, laukdami ŠAS suvažiavimo Ma-

dride, bandėme prieiti prie Kanados valdžios vadovų. Sudarėme darbo komitetą iš kun. Vytauto Volerto, Irenos Ross ir Natalijos Liačienės, davėme svarbiai skambančius titulus ir su pirmininko A. Vaičiūno palaima pradėjome veikti. Skambinome ministeriui pirmininkui, užsienio reikalų ministeriui Axworthy, rašėm jiems laiškus. Skambinome i didžiuosius Toronto dienraščius, bandėme susisiekti su korespondentais ir radijo pranešėjais. Kun. Volertas kankino Otavoje įvairius biurokratus bet... niekas i mus nekreipė dėmesio ir nenorėjo su mumis kalbėti.

Paskutinę minutę, birželio 24 d., "TŽ" įdėjo mūsų laišką, rašytą angliškai, prašantį min. pirmininką Jean Chretien, kad Kanada paremtų Lietuvos ŠAS narystę. Laikraštį išsiuntinėjome kam tik sugalvojome ir pradžioje, kad latviai bei estai tą laišką įdėtų i savo savaitinius laikraščius. Bet kas gi Otavai mes, mažytė etninė grupelė, jei-gu ir visas tris baltiečių tautas sudėtumėm? Nuvažiavęs J. Chretien i Madridą pasisakė prieš Lietuvos priėmimą i ŠAS.

Savo gretose

Politinėje veikloje neigudę, nusivylę su savo nesėkme, nesuprasdami, kad mes politiškai per silpni, nesuprasdami, kiek yra blogai informuota Kanados valdžia, pradėjome vėl tik savo kieme triūstis. 1997 m. rudenį gerai suorganizavome savo KLB tarybos suvažiavimą ir grįžome i šiais laikais mūsų gyvdenamą temą "Kaip išlaikyti lietuvių bendruomenę Kanadoje". PLB pirm. V. Kamantais, dalyvavęs suvažiavime ir pastebėjęs mūsų organizacijos pajėgas, mus paprašė suorganizuoti tarptautinį PLB seminarą Lietuvos ŠAS narystės klausimui Toronte.

ŠAS seminaras įvyko To-

ronte 1998 m. gegužės pradžioje. Jame dalyvavo PLB nariai, KLB krašto valdybos ir apylinkių nariai, 4 Lietuvos ambasadoriai ir keletas laisvų klausytojų. Mes daug išmokome. Pergalvojome, kas svarbu ir kas įtaigoja politinius sprendimus.

1998 m. gegužės 22 d. dalyvavome "Atlantic Council Spring Conference", kur dar daugiau įsisąmoninome, kas yra svarbu tarptautinėje sferoje ir kokie yra reikalavimai ŠAS siekiančioms valstybėms.

Prie mūsų darbo grupės prisidėjo Rūta Žilinskienė, Silvija Piečaitienė, kun. Edis Putrimas, Antanas Rašymas, Algis Gedris ir Matas Stanevičius. Bendradarbiaudami su pirm. A. Vaičiūnu, pradėjome rengti informacinį lankstinuką. Susitikę su Lietuvos diplomatiniais atstovais Kanadai Jonu ir Dalia Paslauskais, pertikrinome visus faktus ir suredagavome santrauką, kurią lengva skaityti ir suprasti. Manydami, kad užimti valdžios žmonės neturi laiko skaityti, parašėme informacinį dviejų puslapių lankstinuką "NATO and the Case of Lithuania", įrodinėdami, kad Lietuva yra pasiruošusi ŠAS narystei. Vėl pradėjo daug žmonių lankstinuką platinti. Toronto visuomenė lankstinuką pristatė Algirdas Vaičiūnas ir Antanas Rašymas, kuris vežė lankstinukus i daugelį Kanados apylinkių, susitikinėjo su žmonėmis ir kalbėjo kaip įtaigoti Kanados valdžią.

1998 m. spalio 23 d. KLB tarybos suvažiavimą surengėm Otavoje, tikėdamiesi, kad kas nors mus pastebės. Nemanau, kad kas pastebėjo, nes buvo savaitgalis ir parlamento rūmai buvo kaip iššluoti. Bet kontaktas su apylinkėmis, kuriuo kruopščiai rūpinosi Silvija Piečaitienė, ir Antano Rašymo ke-

(Nukelta i 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Valstybės diena
Karalių Lietuva daugiau nebeturėjo, bet valstybė išliko
Daug pastangų, mažai pasekmių
Niekas i mus nekreipė dėmesio ir nenorėjo su mumis kalbėti
Dvidešimtojo šimtmečio dvasininkas
Gyventojai didžiavosi gyvena vyskupo mieste
Vokietmečio karo mokykla
Jautėmės kaip milžinai, nors ir su kiurais batais
Kalniškės mūšis - didžiausias Dzikijoje
Pėsti atvykę skautai žuvusius partizanus pagerbė eilėmis
Dalis Kryžiaus kelio jau atstatyta
Ištisus metus eina didesni ar mažesni maldininkų būriai
"Lietuvos naikinimas ir tautos kova"
Labai skyrėsi išeivių ir sovietų istorikų teikiami duomenys

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzb@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztūnė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrius – \$135. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Dvidešimtojo šimtmečio dvasininkas

Prisimenant Vokietijoje gyvenusių ir ten mirusių a.a. vyskupą **ANTANĄ DEKSNĮ**, vyskupavusį beveik tris dešimtmečius ir tarnavusį savo tautiečiams

Kun. dr. D. VALENTIS, Vokietija

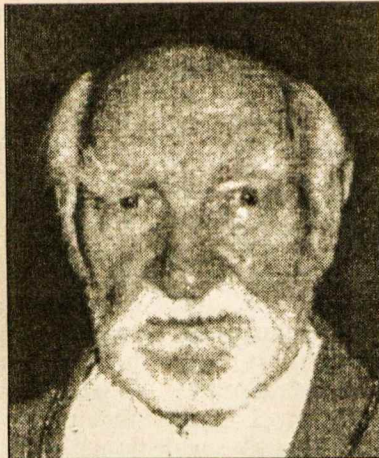
1999 m. gegužės 5 nakties pabaigoje amžinai užmigo mūsų visų gerbiamas vyskupas Antanas Deksnys.

Kas iš Bad Wörishofen'o "Daržo miestelio" gyventojai nepažino jo? Beveik kasdien stovėdavo kone 93-uosius metus pasiekęs patriarchas, papuoštas balta barzdele bei blizgančiomis akimis, kaip tiesi žvakė pirmajame šv. Ulricho šventovės suole prieš altorių, pasirodęs kartu švęsti su aukojančiu kunigu šv. Mišias. Neprateis vartoti daug žodžių, senukas mieliai laimindavo šv. Mišių dalyvius bei kiekvieną, kuris prašydavo. Visi jautė, kad tai žmogus, iš kurio vidaus sklinda džiaugsmo jėga.

Kol jis tarp mūsų gyveno "Bažnyčios" gatvėje, gyventojai didžiavosi gyvena vyskupo mieste. Net "Lietuvos aikštė" atsirado todėl, kad Vakarų Europos lietuvių vyskupas čia gyveno. Per 30 savo gyvenimo metų, per visus vyskupavimo metus, vyskupas Deksnys gyveno Kneipp'o kurore. Š.m. birželio 15 d. jis būtų atšventęs savo 30-ąjį vyskupystės sukaktį.

Lietuvos šiaurės rytuose gimęs netoli Latvijos pasienio didelės ūkininko šeimos vaikas (dvynys) turėjo galimybę studijuoti ir tapti kunigu. Tuometinis Panevėžio vyskupas, pastebėjęs jaunojo kunigo gabumus, nusiuntė jį giliai studijų į Šveicarijos Friburgą, kur baigė pedagogiką daktaro laipsniu. Sov. Sąjungai užėmus Lietuvą ir panaikinus jos nepriklausomybę kelias atgal į Tėvynę buvo užkirstas. Jaunasis daktaras iškeleliavo į JAV pas dėdę kun. Antaną Deksnį į Čikagą. Po kiek laiko kun. A. Deksnys tapo Nekalto Prasidėjimo parapijės mylimu klebonu ir ilgus metus gyveno East St. Louis mieste, Mis-souri valstijoje.

1967 m. netikėtai mirus vyskupui Pranui Brazilui popiežius Paulius VI paskyrė kun. Antaną Deksnį naujuoju vyskupu Vakarų Europos išeiviams lietuviams. Tuomet prasidėjo vyskupui Deksnui nuolatinio važinėjimo laikotarpis. Jis neleidė savo gėntainiams užmiršti prarastos tėvynės, burdavo juos važinėdamas po visą Europą. Tos kelionės išmokė jį suvokti tikrąją savo herbo reikšmę: "Caritas numquam excidit" (meilė niekad nesibaigia).

Taip atrodė a.a. vyskupas dr. **ANTANAS DEKSNYS** paskutiniiais savo gyvenimo metais

Senatvė rado 1985 m. į užsitarautą pensiją pasitraukusį vyskupą pas garsųjį kunigą Kneipp'ą. Bad Wörishofen'e jis buvo laimingas, jautėsi kaip namuose. Paklaustas, ar norėtų grįžti Lietuvon ir ten apsigyventi, jis atsiliepė: "Lankytis Lietuvoje – mieliai, be nepalikite manęs tenai". Nepasitardė didėlis meilės Tėvynei, kurią visada nešiojo širdyje, Bad Wörishofen – "Daržo miestelis" buvo jo namai.

Paskutiniai keleri metai atnešė vyskupui Deksnui vis didėjančias fizines negalias. Po trečiojo insulto neteko regėjimo, kartais stigo orientacijos, bet neprarado humoro jausmo. Jis mėgo žmonėtis, švęsti su kitais, o važinėti savo automobiliu laukų keliukais arba Alpių keliais buvo jam tikras poilsis, džiaugsmas.

Vyskupo Deksnio gyvenimas apima XX amžių. Jis galėdavo žvelgti atgal ir pasakoti apie seniai pranykusį pasaulį. Bet jis taip pat sugebėdavo žiūrėti ateitį, pasitikėdamas Dievo gerumu ir iš širdies linkėdamas bendrakeleiviams gerio.

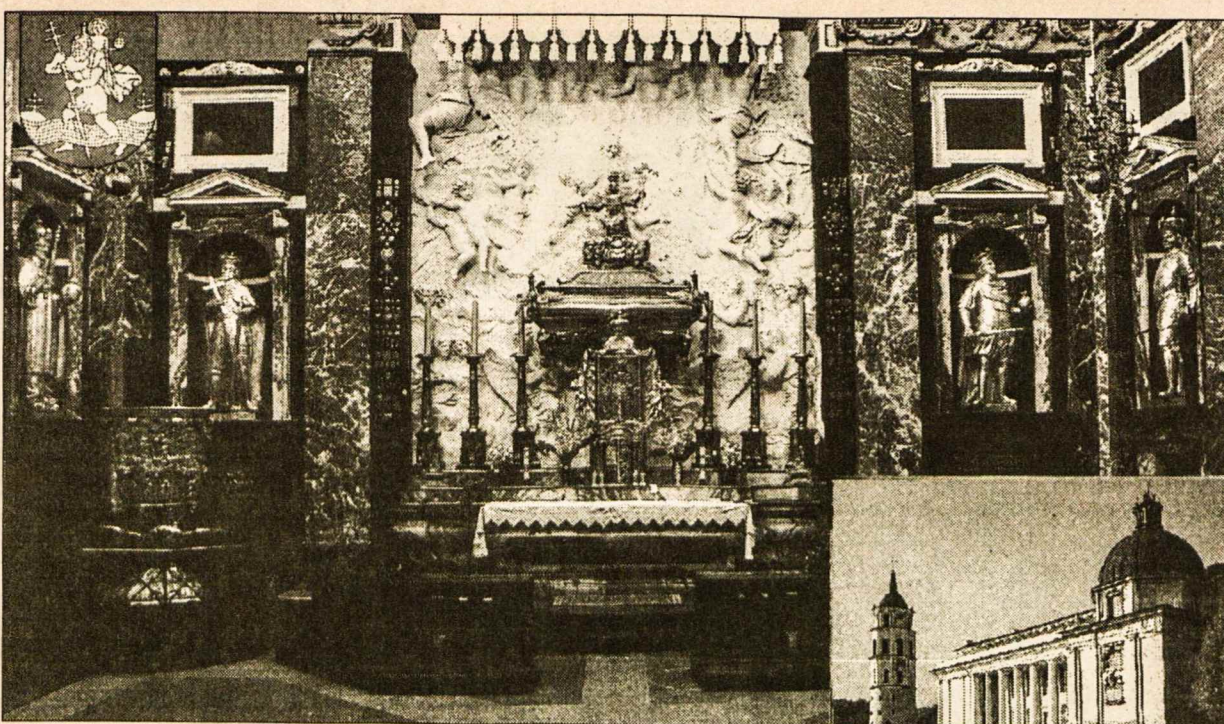
Šis nuosirdžiai geras XX-jo amžiaus žmogus moja mums savo laiminančią ranką nepabūgti peržengti XXI amžiaus slenkstį, pasitikėti Dievu bei pasitikėti gerumu kitus ir tokiu būdu nugaleti sunkumus, atlikti naujuosius uždavinius kuriuos mums iškelia naujasis šimtmetis, naujoji era.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Prieš priedangos firmas

Birželio 18 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pasirašė įstatymą, pagal kurį Valstybės saugumo departamentas (VSD) 10 metų reguliariai tikrins ir stebės, ar buvusių kadriinių sovietų saugumiečių ir karinės žvalgybos darbuotojų įsteigtos firmos nevykdančios užsienio slaptųjų tarnybų priedangos veiklos. Įstatymu numatoma stebėti ir tas įmones, kurių veikloje ne tik kaip steigėjai savininkai, bet ir kaip dalininkai ar akcininkai dalyvauja buvę kadriniai KGB ir SSRS Ginkluotųjų pajėgų generalinio štabo vyriausiosios žvalgybos valdybos darbuotojai. Per mėnesį po įstatymo įsigaliojimo jie privalės VSD pranešti apie savo veiklą įvairiose įmonėse. Nors tokių įmonių steigimas ir veikla Lietuvoje yra neteisėti, įstatymuose nenumatyta atsakomybė tiems, kurie jas steigia ar jose dirba, todėl prezidento nuomone, ši atsakomybė taip pat turi būti apibrėžta

Vilniaus arkikatedros-bazilikos šv. Kazimiero koplyčia

Nuotr. R. Požerskio ir H. Sakalausko

Daug pastangų, mažai pasekmių

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lionės, ypač Vakarų Kanadoje, atnešė rezultatų. Į suvažiavimą atvyko iš Vakarų apylinkių atstovai ir pasirodė daugiau veidų iš Otavos ir Montrealio apylinkių, atvyko net keli jaunuoliai. Kilo naujos gyvybės džiaugsmas, kuris tapo atpildu už mūsų politinę nesėkmę.

Su kitom tautinėm grupėm

Laukdamį balandžio 23-24 d.d. ŠAS posėdžio 50 m. sukakties proga, kai bus priimtos trys naujos narės – Lenkija, Vengrija ir Čekija, turėjome žūt būt gauti Kanados valdžios pritarimą remti planą Lietuvos priėmimui. Sužinoję, kad JAV-se didžiausias Lietuvos rėmėjas buvo lenkų kongresas, ambasadoriaus A. Eidinto paraginti, prieš pat Kalėdas susitikome su Kanados lenkų kongreso atstovais. Susitikę išdalinome savo lankstinuką ir Žbigniew Brzezinski straipsnį "NATO: The Dilemmas of Expansion". Lenkai tuoj pat pasakė, kad jie visapusiškai mus parems ir paprašė, kad mes atkurtume Vidurio ir Rytų Europos bendruomenių tarybą Kanadoje (Council of Central and Eastern European Communities in Canada). Susitarėme, N. Liačienai koordinuojant, pradėti su bendruomenių pirmininkais tartis tuo reikalu.

1999 m. sausio 21 d. įvyko pirmas atkurtos tarybos posėdis. Dalyvavo lenkai, vengrai, čekai, jugoslavai, latviai ir lietuviai. Čekas atstovavo apylinkės, o ne centrinę organizacijai; pagalba atsivėdė savo pažiūrų judavimams. Jie bandė šią organizaciją nukreipti kiton pusėn ir, trumpai kalbant, pasisakė prieš ŠAS plėtrą. Šiame posėdyje labai stipriai pasisakė lenkai ir vengrai už Baltijos kraštų ŠAS narystę ir pažadėjo visapusiškai remti ŠAS plėtrą. Po posėdžio nutarėme čekų bent laikinai nekviesiti.

1999 m. vasario 18 d. antrame tarybos posėdyje dalyvavo lenkai, ukrainiečiai ir lietuviai. Buvo nutarta rašyti laiškus min. pirmininkui J. Chretien, Užsienio reikalų min. L. Axworthy ir Gynybės min. A. Eggleton Kanados lenkų kongreso, Kanados ukrainiečių kongreso ir KLB vardu. Buvo taip pat sutarta

išspausdinti 50,000 kortelių tarybos vardu šiem trim vyriausybės vadovams.

1999 m. vasario 21 d. Kanados lenkų kongresas pakvietė mus į posėdį su Jan Krol – lenkų seimo maršalka ir jo pagalbininkais. Per posėdį buvo diskutuojami lietuvių-lenkų santykiai, Punsko rūpesčiai, nes KLB buvo parašiusi protesto laiškus dėl pasienio sargybos apgyvendinimo ir sveikatos centro užėmimo. Jan Krol pažadėjo Punsko reikalą išaiškinti ir padėti išspręsti vyskupo Baranauko paminklo statymo problemą. Dėl ŠAS mes pirmą kartą išgirdome tokį stiprų Lenkijos valdžios pasisakymą – Lenkija visapusiškai remia Lietuvos narystę. Lietuva priklausanči prie Europos, ir krašto mažumas yra teigiamas dalykas narystei. Prieš išsiskirstant jis pažadėjo kalbėtis su Kanados parlamentais bei remti Lietuvos siekimą.

Politiniam pasauliui žinios greit sklinda. Mūsų taryba su 780,000 Kanados lenkų ir apie tiek pat ukrainiečių, gausių vengrų ir keliolikos tūkstančių baltiečių staiga įgavo politinę jėgą. Kovo 2-3 d.d. per Baltiečių vakarą Otavoje, Baltiečių federacijos atstovai gavę pasimatymą su admiralu Bruce MacLean, parlamentare Colleen Boumier ir užsienio reikalų ministerijoje su Gary Scott. Net min. pirmininkas J. Chretien priėmė trumpai pasirodė.

1999 m. kovo 11 d. buvome pakviesti į Kanados lenkų kongreso suruoštą priėmimą atšventį jį ŠAS narystę. Balandžio 21 d. dalyvavome iškilmingose lenkų ir vengrų priėmimo ŠAS iškilmėse.

Išspausdinę 47,000 ŠAS atvirukų, tarybos vardu adresuotų J. Chretien, L. Axworthy ir A. Eggleton, pradėjome juos platinti. "TŽ" su laikraščiu savo prenumeratoriams išsiuntė 7,500, lenkų savaitiniai išsiuntė 12,000 ir ukrainiečiai išsiuntinėjo 9,000 per visą Kanadą. Kitus platino me per parapijas, bankelius ir per apylinkes. Ir vėl darban stojo daug gerų tautiečių.

Susidomėjo ir valdžios žmonės

1999 m. kovo 19 d. gavome pasimatymą su parlamentare Sermite Bulte, Toronto Parkdale-High Park atstove. Kaip įprasta, prieš svarbesnį posėdį mes nusiuntėme savo lankstinuką ir Brzezinski straipsnį. S. Bulte visa tai perskaitė, suprato ir patarė išsiųsti informaciją kitiems parlamentarams bei senatoriams. Tai ir buvo tuojau padaryta. Atrodo, kad, kas skaitė, reikalą suprato. Gavome keletą prasmingų padėkos laišku.

1999 m. kovo 20 d. tarybos atstovai dalyvavo susitikime su

tarpusavio sienų kontrolę, todėl galima nevaržomai keliauti iš vienos grupės narės į kitą, praneša ELTA. Tačiau bendra bevizės viešnagės Šengeno valstybėse trukmė negali būti ilgesnė kaip 90 dienų per pusmetį. RSJ

AŲA

DOMININKUI RUPŠIUI

mirus Montrealyje,

nuoširdžiai užjaučiu jo žmoną BUGOMILĄ ir jos šeimą –

Palmyra Kučinskaitė,
Toronto, Ont.

Vokietmečio karo mokykla

Atsiliepiant į Antano O. Barkausko straipsnį apie generolo P. Plechavičiaus organizuotą Vietinę Lietuvos rinktinę

JONAS MATULAITIS, Los Angeles

"TŽ" 1999 m. 22 nr. straipsnyje "Škausminga sukaustis" rašo Antanas O. Barkauskas apie gen. P. Plechavičiaus Vietinę Lietuvos rinktinę – karo mokyklą Marijampolėje. Tame straipsnyje yra netikslumų. Kadangi aš esu gyvas liudininkas to, kas vyko Marijampolėje tuo metu, pateikiu savo atsiminimus.

1944 m. vokiečiams nesisekė. Jiems ir Lietuvoje darėsi vis sunkiau. Vokiečiai mėgino visais būdais, pagauti Lietuvos jaunimą. Vasario mėn. gen. P. Plechavičius pradėjo organizuoti Vietinę Lietuvos rinktinę. Kovo mėn. pradėjo registruoti į karo mokyklą Marijampolėje. Užsiregistravau ir aš. Paskyrė į ketvirtą kuopą (vadas kpt. Šlekyš), trečią būrį (vadas – lt. Jušėnas).

Uniformų tebuvo vos dviem kuopom. Mes vaikščiojom apsirėngę civiliais savo drabužiais. Lovos buvo dviejų aukštų. Šiaudų atsinešėme ir gavome po vieną antklodę. Prasidėjo pamokos, teorija klasėse ir pora valandų rikiuotės lauke. Išpūdingiausias buvo 1 valandos vakaro pasivaikščiojimas rikiuotėje su daina. Visa Marijampolė suklaidavo ant kojų. Kai žygiuodavo dešimt kuopų su daina. O mes jautėmės kaip milžinai, nors ir su kiaurais batais.

Gegužės pradžioje atvyko gen. P. Plechavičius į Marijampolę. Truputį lynojo, tad mus nuvedė į aklides ir čia generolas kalbėjo. Aš buvau vos trys greitos nuo jo, tad kai jis atidarė savo burną, kad visi girdėtų, tai man net ligi užkulnių nuėjo griaužiantis tikro vado įtikinantis balsas. Aš į tą rinktinę žiūrėjau kaip laikiną priedangą nuo vokiečių gaudymo. Neturėjome jokio noro kariuotėje į juos, bet taip pat nematėme ir laimėjimų V.L. rinktinėje.

Ukininkai, pajutę lietuvišką aplinką mieste, pradėjo vežti maisto gaminių į rinką. Tai buvo gera proga miestiečiams įsigyti maisto be kortelių. Nesnaudė ir vokiečiai. Vieną dieną, apie 10 val. ryto gauname žinią kareivinėse, kad vokiečiai plėšia ūkininkus rinkoje. Visi išbėgome į rinką gelbėti ūkininkų. Mūsų buvo daugiau kaip tūkstantis – pilna gatvė. Koks nusi-vylimas: įbėgome į rinką, o vokiečiai, pamatę mus, per kitą gatvę galę paspruko. Ukininkai, nors ir apiplėšti, džiaugėsi, kad juos kas nors gina... Žinoma, tai neprisidėjo prie draugystės vokiečiams, nes Gestapas tuoj pat pradėjo spausiti, gatvėse atsirado daugiau žandarų. Trintis didėjo, žadėtos savaitės daugiau nematėme. Po savaitės laiko kuopos vadas pranešė,

kad kurie nori gali gauti kelionės pažymėjimus atostogoms! Viskas darėsi aišku, nes čia pat patarimas neiti didelėmis grupėmis į stotį, nes buvo pavojus patekti ne į tą pusę.

Pasiėmęs atostogų pažymėjimą nuvykau į Kauną aplankyti brolio. Jo įsitaigoje duodavo pietums kausą sriubos, tad ir aš ten nueidavau. Gegužės 15 d. atėjo brolis kiek anksčiau ir labai susijaudinęs pasakė: "Greit mauk į Marijampolę ir pranešk, kad gen. P. Plechavičiaus štabas suimtas. Mat ten buvo geras jo draugas leit. A. G. Kaip tik jų įstaigos sunkvežimis važiuo į Vilkaviškį ir paėmė mane tarp dėžių, nes pakelėse jau buvo tikrinama. Apie antrą valandą jau buvau Marijampolėje. Pranešiau kam tik galėjau. Aš susidariau įspūdį, kad niekas apie tai dar nežinojo. Leit. A. G. paprašė mane išvesti jį į Raišupio kaimą, nes turįs giminių. Grįžęs į Marijampolę, vedžiau kitus pas ūkininkus, nes aš buvau vietinis ir gerai žinojau kelius. Žinoma, buvo ir tokių kurie neklausė. Tuo metu buvo sandėlyje atvežta specialus davins cigarečių, degtinės ir kt. Didelė grupė atsinešė šių gaminių bei šovinių: "Tegu jie ateina pas mus". Mūsų grupė (pogrindžio) įsikūre-me skersai rajono cukraus fabriko link pirmoje gatvelėje ir visą naktį budėjome.

Ankstų rytą išgirdome triukšmą sunkvežimių ir tankėčių, kurios supo kareivines. Tankių nebuvo. Po gero pusvalandžio išgirdome šūvių salves. Į Mūsų pusę bėgo keli vyrai ir matėme kaip krito vienas po kitą. Vaizdas buvo neįjaukus, nes ir viduje buvo girdėti šūvių.

Po kiek laiko mes keli prislinkome griuvui nuo Kvietiško pusės lavonų link. Vytautas Gavėnas (Vampyras) turėjo foto aparatą ir darė nuotraukas. Buvo nušauti trys: kariūnas Juozu-pavičius, kariūnas Juodkojis ir trečio pavardės neatsimenu. Visus tris įtraukėme į griovį, kad vokiečiai nerastų. Kitų žuvusių neteko girdėti, buvo pora sužeistų. Daug nuotraukų padarėme ir kai varė suimtuosius į stotį.

Negali būti liūdnosio vaizdo: matai savo draugus varomus kaip didžiausius nusikaltėlius, apsuptys vokiečių kareivių, ir negali padėti. Žmonijų buvo pilni šaligatviai. Visi norėjo ką nors vyrams įduoti, bet vokiečiai neleidė. Dauguma mūsų vyrų buvo uniformuoti, bet buvo ir civiliniais drabužiais apsirengusių – apie 250. Jų likimas nebuvo žinomas. Daug kam teko pamatyti kacetą. Taip ir baigėsi V.L. rinktinės karo mokykla.

P.S. Visos nuotraukos yra žuvusios. Apie karininkų likimą žinių neturėjau.

MYLIMAI SESERIAI

AŲA

BIRUTEI VENSKUVIENEI

mirus, Pasaulio lietuvių katalikų organizacijų sąjungos pirmininkei dr. ALDONAI ŠLEPETYTEI-JANAČIENEI reiškiamu nuosirdžiai užuojautą –

Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos
centro valdyba

PADĖKA

AŲA

BRONIUS PAKŠTAS

mūsų mylimas vyras, tėvelis ir senelis mirė 1999 m. gegužės 27 d. Collingwoode, Ont. Palaidotas 1999 m. gegužės 31 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ontario.

Nuosirdžiai dėkome prel. Jonui Staškevičiui už maldas koplyčioje Stayner, Ont., už atnašautas gedulines Mišias, pamokslą ir palydėjimą į kapines. Dėkingi liekame St. Mary's šventovės kunigui John Hawkshaw, kuris lankė velionį ligoninėje ir suteikė paskutinius Sakramentus. Dėkome muz. Danguolei Radtkienei ir A. Kusinskiui už jausmingą giedojimą Mišių metu.

Esame labai dėkingi mūsų giminėms, draugams ir pažįstamiems už velionies lankymą ligoninėje, pareikštas užuojautas žodžiu, raštu, už užprašytas Mišias, gražias gėles, gausų dalyvavimą koplyčioje ir šventovėje. Už aukų rinkimą "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje, dėkome A. Vitkienei ir A. Augaitienei. Ačiū J. Gurkieniui už skaniai paruoštus pietus ir ponioms už pyragus.

Nuosirdžiai dėkingi ir liūdinčios –
žmona Cecilija, sūnūs – Edmundas, Paulius
ir Vilius su šeimomis

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

“Neringos” 30-mečiui paminėti koncerto menininkai su organizacinio komiteto pirmininke Aldona Prapuolenyte. Iš kairės: Norbertas Lingertaitis, Marytė Bizinkauskaitė, A. Prapuolenytė ir Virginijus Barkauskas

Koncerto-važaus nusipelnę darbuotojai: rėmėjų valdybos pirmininkė Gita Kupčinskienė, administratorė hamiltonietė Dana Grajauskaitė ir Aidan Kupčinskas

JAUNIMO STOVYKLAVIETĖ AMERIKOJE

Brangūs žemės kampelis “Neringa”

Taip “Neringa” vadina Lietuvos gen. konsulas Niujorke dr. Petras Anusas ir jo žmona dr. Lilija Anusienė, sveikindami visus, kurie kūrė, rūpinosi ir tebesirūpina šia stovyklaviete. Jie rašo: “Telydi jus visus sėkmė, puoselėjant šį visiems lietuviams brangų žemės kampelį, pavadintą gražiu ir skambiu ‘Neringos’ vardu”.

Kas ir kur ta “Neringa”?

Tai jaunimo “miestas” žaliuose Vermonto kalnuose (įsteigtas 1969 m. N. Pr. M. Seserų), kur skamba lietuviškos dainos, juokas, kur šoka maži, dideli ir... “seni”.

Daug mažų namukų... Didelis pastatas su virtuve, valgykla, salėmis. Kopytėlė su dangun besistiebiančiu bokštu... medinė. Klebonija, seselių namukas, klėtėlė administracijai, “ligoninė”, “meno galerijos”... Yra ir svirtis, ir varteliai su tvorele ir “Puntuko” akmuo. Lietuviškas kryžius (didelis) su Rūpintojėliu, na, ir ežerėlis – jaunimo numylėta vieta.

Tai “Neringa”. Šiemet jai 30 metų. 300 ja džaugias. Programų religinis ir tautinis pagrindas yra ir bus jos stiprybė.

Koncerto atlikėjai

“Neringos” 30-mečiui paminėti ir jos finansinei bazei sustiprinti š.m. balandžio 11 d., Putname, CT, St. Mary's šventovėje įvyko koncertas, kurį rengė naujasis seselių rėmėjų sudarytas organizacinis komitetas.

Muzikas Virginijus Barkauskas studijavo vargonus Lietuvoje, JAV Vyskupų konferencijos stipendijos dėka baigė Šv. Juozapo kolegiją Indianoje magistro laipsnį. Koncertavo Lietuvoje, Rusijoje, Vatikane, Amerikoje. Šiuo metu dirba vargonininku ir chorvedžiu Atsimainymo lietuvių parapijoje Niujorke Mokytoja Bronx muzikos konservatorijoje, turi ir privačią pianino bei vargonų studiją. Tai didelės energijos, darbštumo ir muzikinio talento asmenybė.

Jis pasirinko Bach'o, Louis Vieme, Julieaus Juzeliūno, Charles-Marie Widor ir Charles Tournemir kūrinius. Įvairios varšos, sulaikyti ir vėl į laisvę prasiiveržianti dinamika, negirdėti sąskambiai su retkarčiais praskrendančia liaudies dainos užuomina (Juzeliūno “Fantazijoje”) džiugino klausytojus!

Antrąja koncerto programoje pasirodė solistė Marytė Bizinkauskaitė – dramatinis sopranas, gerai pažįstama Bostono, Čikagos lietuviškai publikai. Pastaruoju metu yra Bostono Bel Canto operos artistė ir Bostono muzikos konservatorijos profesorė. Ji atliko Bach'o, Handel'io, Verdi, Rossini ir

Mozart'o kūrinius. Stiprus, platus diapazono, dramatinis balsas savo grožiu sužibėjo Rossini “Inflamatus” iš kantatos “Stabat Mater”, o lyriškumas – Verdi “Otello” arijoje “Sveika, Marija”. Gera akustika, vargonų palyda – puikūs rėmai solistės kūrinių interpretacijai.

Dar neišnykusių muzikos garsų fone Norberto Lingertaitis, Bostono vyrų kvarteto nario, subtiliai paskaityti Antano Miškinio ir Antano Jasmanto religinės poezijos posmai bei Dovydo psalmių žodžiai labai vyksiai įsijaudė į koncerto programos visumą.

Vaišės ir padėkos

Pakiliai nusiteikę koncerto klausytojai rinkosi Putname seselių vienuolyne. Ne vieno vargonų muzikos žinovo ar mylėtojo atsiliepiamai labai teigiamai. Jie sveikino ir menininkus ir rengėjus. Atvykę iš Niujorko, Bostono, Hartfordo ir kitur nesigailėjo, džaugėsi.

Prie vaišių stalų susėdė klausėsi provincijos seselės Paulės Savickaitės prisiminimų steigiant “Neringą” ir Danos Grajauskaitės (hamiltonietės) “Neringos” administratorės nuodžiųjų padėkų menininkams, seselėms, komiteto pirmininkei Aldonai Prapuolenytei ir garbės komiteto nariams.

Organizacinis komitetas šio aprašymo skiltyse visiems reiškia gilią padėką ne tik už aukas, sveikinimus, bet ir moralinę paramą. Jie sustiprino rengėjų pasitikėjimą savimi, ypač pradžioje “Neringos” stovyklavietės egzistavimo svarbą Amerikos lietuviams.

Garbės komitetą sudaro: Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas ir jo žmona Jūratė Sakalauskienė, Lietuvos švietimo ir mokslo viceministrė Vaiva R. Vėbraitė-Gust, Lietuvos gen. konsulas Niujorke dr. Petras Anusas ir jo žmona dr. Lidija Anusienė, buv. gen. konsulas Niujorke Anicetas Simutis ir jo žmona Janina Simutienė, Pasaulio katalikų moterų unijos tarybos atstovė dr. Aldona Šlepetytė-Ianae, Amerikos Lietuvos Vyčių atstovė Loreta Stukienė, JAV LB Rytinio Connecticut apylinkės pirm. Vytautas Alksnins ir jo žmona Irena Alksnienė, JAV LB soc. reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė, Aušros Vartų NY šventovės mecenatė dr. Gražina Balašaitė-Austin, Yale-un-to ir N. Pr. M. Seserų auklėtinė dr. Elna Marijošytė-Vaišnienė, L.M.K. Hartfordo klubo atstovė Ada Ustijanauskienė.

Renginius jau pratytyje. Žinome, kad ne tik koncertas, bet ir piniginis vėjas labai gerai pavyko. Norisi Dievui padėkos giesmes giedoti... A.P.

Kalniškės mūšis - didžiausias Dzūkijoje

Žuvusių pagerbtuvės, kuriose dalyvavo ir moksleiviai

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Mylėk mus,
Lietuva!
Dar skaudūs lietus
Dulkia,
Dar aidai žemėj
Tų kovų
Dvasia.
Mes čia – gyvi,
Mes dar nemirę –
Už laisvę žuvusiems
Mirties nėra.

A. Belevičius

Kasmet gegužės 16-ąją, prisimindami legendinę kovą, į Kalniškės mūšio vietą kopia būriai žmonių. Čia renkasi likę gyvi šios nelygios kovos liudininkai – partizanai, kritusių artimieji, moksleiviai, savanoriai, valdžios vyrai.

Ir šiemet už 1945 m. žuvusių partizanus Simno šv. Mergelės Marijos ėmimo į dangų šventovėje minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis. Šventovėje išsiriavo kariškiai su tautinėmis vėliavomis. Nepaprastai malonu buvo žiūrėti į Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago vidurinės mokyklos moksleivių su savo vėliava gausų būrį.

Šventas Mišias aukojo Simno parapijos klebonas kun. Gediminas Belevičius. Kalbėdamas apie žuvusius jis priminė: “Jie drąsus, tvirti, gražūs vyrai, palikę savo sužadėtines, šeimas ėjo į nežinią, kovojo ir žuvo dėl ateities, kurią mes šiandieną turime. Tik gaila, kad dažnas vaikalis per radiją ar televiziją jų žygius pavadina nereikalingais. Dar gajus komunistinis pradai – iš žmogaus sielos nori išstumti tikėjimą ir meilę Tėvynei”.

Šventovėje buvo gražiai sugiedotas Lietuvos himnas ir Sigitas Gumauskas, gyvenančio Kavaliūku km., Alytaus rajone, Kalniškės mūšio didvyrių atminimui sukurta giesmė:

Kai žvelgi Tu iš aukštybių –
Mūsų žaidžios gyja.
Už tėvynės laisvę broliai žuvo,
Motina Marija.

Kalniškės miške maldavo
Motina Marija!
Lietuvos žemelei laisvės prašė,
Motina Marija!

Bet išaušo vienas rytas,
Jis jau paskutinis...
Žuvo Lietuvos didvyriai narsūs,
Laisvės neapgyję.

Dosnių rankų sambūris

Lietuvos dukterų draugijos 40 metų sukaktis

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Sukakties iškilmė įvyko Jaunimo Centre, Čikagoje, š.m. gegužės 16 d.

Draugija, kurios šūkis “Pagalbi ranka vargstančiam”, buvo įsteigta 1959 m. vasario mėn., įregistruota balandžio 17 d. Ili-nojaus valstijoje kaip labdaros draugija. Įsteigėjai – kun. dr. Feliksas Gureckas ir lietuvių moterų būrelis.

Draugijos tikslas – padėti sunkioje būklėje esantiems lietuviams. Draugijos narės lankė ligonius, vienišus senelius ir kitaip į vargą patekusius. Kiek galėjo, teikė ir pinigine paramą. Laidojo vienišus mirusiuosius. Jų kapai buvo paženklunami paminklais.

Narių skaičius augo, veikla plėtėsi. Lėšoms sutelkti rengė koncertus, literatūros vakarus, pokylius. Rėmėjai gausiai aukojo, nes vertino draugijos darbą. Gaudavo ir palikimų. 1971 m. įsigyta nuosava būstinė, kuri vadinasi “Nameliai”. Lietuvos dukterys ir toliau tiesia pagalbos ranką jos reikalingiems tautiečiams čia ir Tėvyneje.

Garbės pirmininkė buvo Lietuvos gen. kons. Juzė Daužvardienė. 1977 m. mirė draugijos steigėjas ir kapelionas kun. dr. F. Gureckas ir kiek vėliau – J. Daužvardienė. Dabartinė pirmininkė – Joana Krutulienė.

Garbės pirmininkė buvo Lietuvos gen. kons. Juzė Daužvardienė. 1977 m. mirė draugijos steigėjas ir kapelionas kun. dr. F. Gureckas ir kiek vėliau – J. Daužvardienė. Dabartinė pirmininkė – Joana Krutulienė.

SIGITAS GUMAUSKAS, partizanų giesmės “Motina, Marija” autorius Ntr. A. Urmanavičienės

Mes šiandieną prisiminė
Jų brangiausią auką
Troškiam jiems Dangaus ramybės,
Motina Marija!

Po šv. Mišių visi susirinko Simno kapinėse prie paminklo Lietuvos laisvės kovotojams. Paminklo papėdėje sužibo žvakelės, gražiausi gėlių žiedai, pasigirdo šilti kalbėtojų žodžiai savo gyvybę paaukojusiesiems už ateitį.

Iš Simno autobusų kolonos nuvyko į mūšio vietą – Kalniškės mišką.

Kalniškės miške renginį pradėjo Lazdijų rajono kultūros darbuotoja Asta Bagdanavičienė. Prie paminklo sužibo žvakės, gražiausi gėlių žiedai, pasigirdo šilti kalbėtojų žodžiai savo gyvybę paaukojusiesiems už ateitį.

Dimisijos ltn. Kazimieras Savičius kalbėjo: prieš 54 metus šioje vietoje įvyko garbiausias Dzūkijoj mūšis. Laisvės kovotojai iškovoję nepriklausomybę, dabar žmonės nebežino, ką su ta nepriklausomybe daryti...

Montaža, skirtą Kalniškės didvyriams, parengė A. Ramanausko-Vanago vid. mokyklos auklėtiniai. “Žuvo mūsų broliai tyliai ir be skundo, nesulaukę tėviškės laisvos... kovojo, nes laisvės norėjai, kadangi matei, kaip vargsta žmonija, o atėjusiai bausis, sužvėrėję trokšta, kad žūtų mūsų tauta”.

Partizanų dainas dainavo Lazdijų ir Šeštokų moterų chorai. Dainų, gimusių šaltuose

partizanų bunkeriuose, žodžiai priminė, kad laisvės sargyboje privalome būti budrūs, nes piktos jėgos nemiega.

Minios priekyje sustojo perėję gulagus to istorinio mūšio dalyviai-partizanai – Vitas Adomaitis, Albinas Valka, Zigmas Slizys, V. Milijauskas ir kt.

Prakalbo A. Ramanausko dukra Auksė Ramanauskaitė-Skokauskienė. Susirinkusiems priminė: “ant šio kalno susirekam jau dešimtą kartą, kad galėtume žuvusiems už Tėvynės laisvę 1945 m. gegužės 16-ąją išreikšti pagarbą, prisiminti savo didvyrius. Auksė padėjojo A. Ramanausko-Vanago vidurinės mokyklos moksleiviams, direktoriui Aliui Čeglinskui, mokytojams “už gražius posmus”. Kalbėtoja įsitikinusi, kad ir dabartinis jaunimas pasielgtų sunkią Tėvynei valandą, kaip jie prieš 50 metų.

Į minėjimą atvykęs seimo narys Juozas Galdikas paspaudė rankas partizanams, pareiškė pagarbą žuvusiems. Jis kalbėjo: labai sunku iškovoti laisvę, bet dar sunkiau ją išlaikyti.

Alytaus apskritys viršininko pavaduotojas Pranas Jaciuskas: didžiojo mūšio partizanais, įkvėpusiais siekti Tėvynės laisvės, palaikė mus 50 metų, kad galėtume prisikelti; bus gerbiama didvyrių atminimas, turėsime laisvą Lietuvą.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirm. Povilas Jakuciūnis pasidžiaugė gražiu partizanams skirtu renginiu. Jis prašė visus saugoti laisvę, kaip pagrindinę gyvenimo vertybę. Priminė, kad šis kalnelis, aplietas jaunų brolių krauju, 1944-ųjų vasarą nudundėjęs frontui į Vakarus, o mūsų šalin sugrįžusiu okupantams, prasidėjo pasipriešinimas. Jauni vyrai telkėsi. 1945 m. pradėta organizuoti kariuomenę, kad ištaisyti 1940 m. padarytas klaidas, kai moderni Lietuvos kariuomenė nepasipriešino okupantams. Miškuose suburtą kariuomenę turėjo partizaninės kovos kaitis su gerai ginkluotais iš Vokietijos grįžtančiais sovietų kariuomenės daliniais, kuriems aktyviai talkino stribų gaujos, mūsų kolaborantai, rengdami išdavystes.

Partizanas K. Savičius labai apgailestavo, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras iki šiol neturi žinių apie žuvusius 44 partizanus Kalniškės mūšyje. Neleistinai ilgai vyksta šio tyrimo byla.

Į minėjimą pėsti atvykę skautai su savo direktore ir mokytojais iš Šeštokų vidurinės mokyklos žuvusius partizanus pagerbė labai gražiomis eilėmis. Jie pasakė, kad gal ir nebus tokie drąsūs, bet stengsis užaugti dori ir kurti Lietuvą tokią, kokios norėjo savo didžiausią turtą – gyvybę – paaukoję Lietuvos laisvės gynėjai.

Šalia paminklo stovi labai gražus kryžius, kurį pastatė Lazdijų šauliai. Jie kvietė pasėkti jų pavyzdžiu – statyti kryžius, kurti Kalniškės mūšio Kryžių kalnelį.

Lietuvos kunigai, lankydamiesi šventovėje, aukoja Mišias “Dominus flevit” vietovėje. Iš kairės: J. Čepėnas, S. Paliūnas, J. Kardelis, P. Sabaliauskas, K. Krikščiukaitis

Nuotr. J. Kardelio

Allstate
You're in good hands.

DRAUDIMAS
4555 Hurontario St., Mississauga, Ont. L4Z 3M1

RAMŪNAS (RON) VANAGAS

“Take Two Advantage”
planas sujungia namo ir automobilio draudimą, sumažina Jūsų įmokas

Darbo tel.: 905 502-6297
Namų tel.: 416 621-1261
“Cell”: 416 825-4503

NAMO-AUTOMOBILIO-GYVYBĖS-TURTO DRAUDIMAI BEI “RRSP” PLANAI

Kalniškės mūšio vietoje pastatytas paminklas žuvusiems pagerbti ir metinės minėjimo iškilmės dalyviai. Žemiau – kalba Lietuvos seimo narys JUOZAS GALDIKAS

Nuotr. A. Urmanavičienės

Dalis Kryžiaus kelio jau atstatyta

BRANGŪS MŪŠŲ BROLIAI IR SESERYS IŠEIVIJOJE,

Vilniaus kalvarijų kelias nuo seno katalikams buvo ir yra šventa vieta, į kurią kadaise mūsų tėvai ir protėviai iš tolimiausių vietų net pėsti keliaudavo šimtus kilometrų, kad Vilniaus kalvarijose eidami Kristaus kančios keliu savo širdyje ir dvasioje sustiprintų savo tikėjimą ir įgytų Viešpaties Dievo malonį.

Kristaus kančios kelias Vilniaus kalvarijose nebuvo užmirštas ir nuožiausiais okupacijos metais, kad buvo užsimota sunaikinti tikėjimą į Dievą, sugriauti Lietuvoje katalikų Bažnyčią. Nors beveik visos Vilniaus kalvarijų stotys buvo sunaikintos taip, kad nė žymės neliktų, tačiau jų buvimas vietos nuolat buvo vėl pažymimas iš akmenų sudėtais kryželiais.

Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę, o mūsų tikėjimui ir Bažnyčiai laisvę, Lietuvos tikintieji entuziastingai pradėjo atstatinėti sunaikintas Vilniaus kalvarijų Kryžiaus kelio stotis. Jų buvo trisdešimt penkios. Iš jų tik septynios, buvusios prie švento Kryžiaus atradimo šventovės, išliko nesunaikintos.

1998-ųjų metų vasarą kreipėmės į jus, brangūs broliai ir seserys Kristuje, kviesdami savo aukomis taip pat prisidėti prie Kryžiaus kelio koplyčių atstatymo. Mūsų kreipimasis išspausdino kai kurie lietuvių išeivijos spaudos leidiniai. Tada geranoriškų aukų laukė dar dešimt nepradėtų atstatyti koplyčių. Šiandien tokių liko šešios, tačiau pačios didžiausios ir sudėtingiausios: Paskutinės vakarienės, Prie Alyvų kalno, Alyvų darželyje, Jėzaus suėmimas, trys stotys vienoje vietoje – Kristus pas Kająfą, Kalėjime, Antrą kartą

pas Kająfą, dvi stotys vienoje vietoje – Rotušė, Pas Pilotą.

Dar kartą dėkojame išeivijos pasaulio spaudos leidinių redakcijoms, paskelbusioms mūsų kreipimąsi, ir tiems mūsų broliams ir seserims Kristuje, gyvenantiems Šiaurės Amerikoje, kurie savo aukomis atsiliepė į mūsų kreipimąsi ir kurių dėka buvo surinkta 20,792 litai, arba 5,198 doleriai. Tai daugiau nei pusė sumos, kuri padėjo atstatyti vieną iš Kalvarijų koplytėlių. Dar 6,000 dolerių sumą paaukojo mano giminės iš Čikagos, padedantys atstatyti vieną Kalvarijų koplyčią. 1,444 litus paaukojo Londono lietuviai.

Minėtų šešių koplyčių atstatymui dar trūksta apie vieną milijoną litų. Visų atstatomų koplyčių architektūrinis meninis sprendimas visai atitinka sunaikintųjų išvaizdą, todėl darbų įkainiai yra tokie dideli.

Gražioje Verkių miško parko gamtinėje aplinkoje net septynis kilometrus nusidriekusiu vingiuotu Kristaus kančios keliu, atstamu tarp stočių atitinkančias tikrąjį Kristaus kančios kelią Jeruzalėje, išitus metus eina didesni ar mažesni maldininkų būriai – įvairaus amžiaus ir išsilavinimo žmonės. Šiais metais Sekminių dieną daugiatūkstantinė maldininkų minia ejo Kryžiaus keliu net per lietuvių, o tai rodo, jog mūsų tikėjimas, netolimoje praeityje patyręs sunkius ir skaudžius išbandymus, lietuvių tautoje yra gilus ir gyvybingas ir šiandien.

Primename, jog Vilniaus kalvarijų Kryžiaus kelias buvo įsteigtas XVII š. antrojoje pusėje kaip padėka Dievui už krašto išvadavimą nuo šešerių metų Lietuvai niokojusių priešų iš Rytų. Labai norėtume, kad ir tos šešios dar neatstatytos koplyčios būtų atstatytos iki šventų jubiliejinių 2000-ųjų metų arba nors jų eigoje. Pilnai atstatytos Vilniaus kalvarijos – tai padėka Dievui už Lietuvos nepriklausomybės ir tikėjimo bei tikėjimo laisvės atgavimą.

Visiems aukotojams reiškiamė nuodėdžią padėką. Jų vardus ir pavardes įrašome į fundatorių knygą, už juos meldžiamės. Gausiau aukojantiems išsiunčiame ir specialų padėkos pažymėjimą su Kryžiaus kelio lankstinuku-planu.

Viliams, kad su Lietuvoje ir išeivijoje gyvenančių mūsų tautiečių ir paties Viešpaties Dievo pagalba Vilniaus kalvarijų Kristaus kančios Kryžiaus kelias bus pilnai atstatytas ir kad jis daug prisidės prie mūsų tautos dvasingumo bei tikėjimo tolimosio stiprinimo.

Norintiems savo aukomis paremti šį taurį reikala pakartotinai nurodome mūsų adresą: Kalvarijų g. 225, Vilnius 2021, Lithuania. Aukas galima siųsti taip pat per Vilniaus arkivyskupijos kuriją ir per religinę šalpą Bruklina, NY.

Kun. Kęstutis Latoza, Kalvarijų parapijos klebonas, Vilniaus dekanas

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SOVIETINĖS SKULPTŪROS

Birželio mėnesį Lietuvoje buvo pravažė "Vilmorus" firmos viešosios nuomonės apklausa dėl sovietinių skulptūrų istorinio parko steigimo "ne valstybės lėšomis" Grūto miške, netoli Druskininkų. Kaip praneša ELTA, 63,1 % atsakiusių pritarė, 20,8 % nepritare, 16,1 % buvo neapsprendę. Iš viso 72,4 % apklausoje dalyvavusiųjų sakė, kad neturėtų būti suaukintos komunistinių veikėjų skulptūros, kurios yra įtrauktos į kultūros paminklų sąrašą. Vyriausybė užsakė apklausa Vilniaus sąjūdžiui "Labora", o kiti visuomenės veikėjai pasipriešino komunistinio laikotarpio skulptūrų telkiniui. Nepritare ir seimas.

ATVYKO DVIRATININKAI

Birželio 23 d. į Lietuvą grįžo vienuolikos dviratininkų komanda, važiuojanti aplink pasaulį. Komandoje yra trys lietuviai – Goda Ciplytė, Sigita Kučas ir Edvardas Žižys, kiti nariai yra iš Lenkijos, Peru, Italijos, Kroatijos, Vokietijos ir Meksikos. Pusantrų metų taikos žygis pradėtas JAV Seate mieste 1998 m. rugpjūčio 6 d. Dalyviai veža 40 m. taikos juosta, simbolizuojanti milijoną kartų sumažintą žemės rutulio apskritimo ilgį, kurioje pasirašo įvairių pasaulio kraštų žmonės. Pirmasis pasirašė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. Lietuvių vadovaujamas didysis tūkstantmečio taikos žygis (Great Millennium Peace Ride) oficialiai skiriamas ateinančiam trečiajam tūkstantmečiui pasveikinti. Jį remia Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija UNESCO.

RŪPIJAVIKINIMAS

Kaip praneša "Lietuvos aidas", Tautininkų sąjunga sudarė ir 20 visuomeninių organizacijų vadovų pasirašė kreipimąsi į Lietuvos prezidentą, seimą ir vyriausybę nutraukti Lietuvos vaikų įvaikinimą užsienyje. Jame teigiama, jog nesilaikoma JT vaiko teisių konvencijos (nerekomenduojantis įvairinti vaikus kitose valstybėse, turinčiose skirtingą kultūrinę, religinę ir auklėjimo orientaciją) atkreipiamas dėmesys į "ne itin sąžiningą respublikinės vaikų teisių apsaugos tarny-

bos darbą". Lietuvoje kasmet tėvų globos netenka apie 3,500 vaikų. Daugiau kaip 6,000 gyvena globos įstaigose. Sąrašuose yra apie 400 norinčių įsivaikinti našlaičius užsienio piliečių pareiškimų, o tik 100 lietuvių prašymų. Konsultacinės vaikų reikalų tarnybos prie LR prezidento vadovės G. Žilinskienės teigimu, siūloma atskirti tarptautinio įvaikinimo darbus nuo vaikų teisių apsaugos tarnybos. Į užsienį išvežamų vaikų likimo susidomėta po to, kai 1996-1997 m. 19 Lietuvos našlaičių iškeliavo į Izraelį, su kuriuo nebuvo tarpvalstybinės sutarties, ir neįmanoma sužinoti apie jų likimą.

ŽLUNGA SANATORIJOS

Kaip praneša "Lietuvos aidas", Lietuvių kurortuose besigydančių žmonių sumažėjo ketvirtadaliu, o sanatorijose tik pusė vietų užimta. Specialistai teigia, kad būtina pertvarkyti "kurortologijos" sistemą, bet nekalbama apie sanatorių privatizavimą, tik apie "valstybinį požiūrį" į sanatorinį gydymą. Kainos sanatorijose yra artimos pasaulinėms, tačiau medicininių paslaugų kokybė nepakankama. Šveicarijos žinovai pataria Druskininkuose išvystyti pramogų pramonę, nes be "gydyklų" kurortas neišsilaikys.

VILNIUS SVEIKINO BERLYNĄ

Birželio 21-25 d.d. Berlyne vyko Vilniaus dienos, pavadintos "Vilnius sveikina Berlyną". Programoje buvo klasikinės muzikos ir džiazo koncertai, tautodailės, fotografijos, skulptūrų ir papuošalų parodos, seminarai apie namų atnaujinimą ir paminklosaugą, buvo parduodami lietuviški maistas. Lankėsi naujasis Vilniaus meras Juozas Imbrasas su žmona Birute, juos priėmė Berlyno meras E. Diepgen. Vyko ir šachmatų varžybos, kuriose dalyvavo Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, nugalėjęs Vokietijos vidaus reikalų ministrą Otto Schily.

MOKYTOJŲ ALGOS

BNS skelbimu, valstybinių mokyklų mokytojai Lietuvoje balandžio mėnesį uždirbo vidutiniškai po 1294 litus, valstybinių gydytojai – po 1412 litų. Visi valstybinio ir privataus bendrojo vidurinio mokslo darbuotojai balandį uždirbo vidutiniškai po 1070 litų. RSJ

IŠ ČIKAGOS LIETUVIŲ VEIKLOS. Viršuje iš kairės: žurn. A. Juodvalkis, M. Marcinkevičienė, žurn. V. Kasniūnas, skaitęs paskaitą Baisiojo birželio įvykių minėjime; kanklininkė D. Kimytė, LB Cicero apyl. pirm. R. Rimkus; žemiau – šauliai Švė. M. Marijos gimimo par. salėje birželio 13, dalyvavę Baisiojo birželio įvykių minėjime Cicero mieste – J. Dočkuvienė, K. Dočkus, G. Januškevičienė. Nuotr. E. Šulaičio

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

Birželinė sukaktis

Šį kartą norisi pradėti aprašyti Tragiškųjų birželio įvykių minėjimą, kurių teko matyti du – Cicero mieste ir Marquette Parko telkinyje. Ciceriečiai šią liūdnią sukaktį paminėjo pirmieji – birželio 6 d. Šv. Antano par. šventovėje ir parapijos buvusios mokyklos salėje. Mišias aukojo kun. dr. K. Trimakas, o jų metu gražiai giedojo sol. G. Nedveckienė ir M. Prapuolenio bei J. Bobinienės vadovaujamas choras.

Salėje prieš programą buvo šiek tiek pasivažiota ir pabendrauta. Kadangi minėjimą rengė dvi organizacijos – ALTos Cicero skrydis ir LB Cicero apylinkės valdyba, pradžioje į susirinkusius prabilo pirmosios pirmininkė – Stasys Dubauskas (LB Cicero apyl. pirmininkui R. Rimkui patikėta minėjimo užbaiga). Sekė vėliau įnešimas, JAV ir Lietuvos himnai, kun. dr. K. Trimako invokacija.

Paskaitą skaitė JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas informacijos reikalams J. Budrienė. Ji kalbėjo ne apie tiesiogiai su liūdniais birželio įvykiais susijusius dalykus, bet pažvelgė į aktualią šių dienų temą – ką daryti dabartiniame besikeičiančiame pasaulyje, norint neprarasti savo lietuviškumo. Kalbėtoja nurodė, kad reikia kurti kisti, tačiau tas kiti mas turi būti protingas ir atsargus, nes yra tokių vertybių, kurių atsiskaityti negalima.

Hamilton, Ont.

NEGAILESTINGA MIRTIS prieš porą mėnesių pasiūkė iš mūsų tarpo mielą tautietę, Šuvalikijos lygumų dukrą, "Tėvynės sąjungos" narę a.a. **Genovaitę (Žemaitienę) Grajauskienę**. Ji priklausė keletui organizacijų, visada buvo labai rūpestinga ir dosni visuomenės reikalams, ypatingai savo tėvynei Lietuvai. Abu su vyru Broniumi visais atvejais ją rėmė. Kad a.a. Genovaitė ir po mirties rūpinosi Lietuva bei ją artimų širdžių organizacijų parama, rodo nuosirdus jos dosnumas. Savo testamentu ji paliko \$2,500 "Tėvynės sąjungai". Tai pavyzdys rašantiems testamentus – nepamiršti mėgstamos organizacijos ar spaudos. "Tėvynės sąjunga" dėkinga jos vyriui Broniui Grajauskui už testamentą įvykdymą. L.P.

Hamilton, Ont.
NEGAILESTINGA MIRTIS prieš porą mėnesių pasiūkė iš mūsų tarpo mielą tautietę, Šuvalikijos lygumų dukrą, "Tėvynės sąjungos" narę a.a. **Genovaitę (Žemaitienę) Grajauskienę**. Ji priklausė keletui organizacijų, visada buvo labai rūpestinga ir dosni visuomenės reikalams, ypatingai savo tėvynei Lietuvai. Abu su vyru Broniumi visais atvejais ją rėmė. Kad a.a. Genovaitė ir po mirties rūpinosi Lietuva bei ją artimų širdžių organizacijų parama, rodo nuosirdus jos dosnumas. Savo testamentu ji paliko \$2,500 "Tėvynės sąjungai". Tai pavyzdys rašantiems testamentus – nepamiršti mėgstamos organizacijos ar spaudos. "Tėvynės sąjunga" dėkinga jos vyriui Broniui Grajauskui už testamentą įvykdymą. L.P.

Hamilton, Ont.
NEGAILESTINGA MIRTIS prieš porą mėnesių pasiūkė iš mūsų tarpo mielą tautietę, Šuvalikijos lygumų dukrą, "Tėvynės sąjungos" narę a.a. **Genovaitę (Žemaitienę) Grajauskienę**. Ji priklausė keletui organizacijų, visada buvo labai rūpestinga ir dosni visuomenės reikalams, ypatingai savo tėvynei Lietuvai. Abu su vyru Broniumi visais atvejais ją rėmė. Kad a.a. Genovaitė ir po mirties rūpinosi Lietuva bei ją artimų širdžių organizacijų parama, rodo nuosirdus jos dosnumas. Savo testamentu ji paliko \$2,500 "Tėvynės sąjungai". Tai pavyzdys rašantiems testamentus – nepamiršti mėgstamos organizacijos ar spaudos. "Tėvynės sąjunga" dėkinga jos vyriui Broniui Grajauskui už testamentą įvykdymą. L.P.

St. Catharines, Ont.

A. a. JONO SKEIVELLO atminimą pagerbiant, Kanados lietuviai iš St. Catharines, Ont. aukojo "Tremtinių grįžimo fondui": \$50 – I. Tauteras, J. Dervaitis, J. Šarūnas; \$40 – M. Gverzdys; \$28 – S. J. Sendžikas; \$25 – S. Janušonis; \$20 – V. Satkus, K. Bubelis, J. Vyšniauskas, J. Žemaitis, V. Tomošenko; \$15 – S. Zubrickas; \$10 – J. Karaliūnas, A. Kuraitis, S. Vaitkus, R. Virzaitis, J. Bieliūnas; \$2 – S. Slavickas. Aukas atsiuntė Algis Zubrickas. KLK moterų dr. jos centro valdyba

A. a. JONO SKEIVELLO atminimą pagerbiant, Kanados lietuviai iš St. Catharines, Ont. aukojo "Tėvynės sąjungai": \$50 – I. Tauteras, J. Dervaitis, J. Šarūnas; \$40 – M. Gverzdys; \$28 – S. J. Sendžikas; \$25 – S. Janušonis; \$20 – V. Satkus, K. Bubelis, J. Vyšniauskas, J. Žemaitis, V. Tomošenko; \$15 – S. Zubrickas; \$10 – J. Karaliūnas, A. Kuraitis, S. Vaitkus, R. Virzaitis, J. Bieliūnas; \$2 – S. Slavickas. Aukus atsiuntė Algis Zubrickas. KLK moterų dr. jos centro valdyba

Meninę dalį atliko buvusi kaunietė, dabar įsijungusi į Čikagos lietuvių kultūrinę veiklą, kanklininkė Daiva Kimytė, kuri apie 20 minučių kanklavo.

Čikagos lietuvių šia liūdnią datą paminėjo birželio 13 d. Šv. M. Marijos gimimo šventovėje ir parapijos mokyklos salėje. Mišias aukojo kun. J. Gudelis iš Lietuvos, kuris talkina toje parapijoje ir dar tęsia savo studijas Čikagoje. Giedėjo vokalinis moterų ansamblis (vadovas R. Sokas) ir parapijos choras (vad. A. Linas). Čia smagu buvo klausytis moterų ansamblio giedojimo, nes tai buvo pirmasis šio vieneto pasirodymas šventovėje. Jis tikrai gerai nuskambėjo.

Minėjimui salėje vadovavo ALTos darbuotoja E. Oželenė, o pagrindinę kalbą pasakė visuomenininkas ir žurnalistas, "Tėvynės" laikraščio redaktorius V. Kasniūnas. Jis savo kalbos pabaigoje sakė: "Tegul mūsų meilės širdys kartoja Vaizganto žodžius, ieškant tėvynėje deimanto ar deimantuko – juo puoškime savo tautybę. Tegul sustingsta mano liežuvis gomuryje, jei skleisčiau netiesą ir kėnkėčiau tau, Lietuva! Tegul nutirpsta pirštai, laikantys plunksną, jei skleisčiau neapykantą ir nemylėčiau savo artimo – brolio, sesers visų tėvynainių lietuvių".

Gaila, kad tą pačią dieną ir tuo pačiu metu vyko panašūs minėjimai ir Lemonte – Pasaulio lietuvių centre. Čia iškilmės buvo kiek platesnės, nes jų metu pabėgėtinai išpuodingas paminklas, pavadintas "Partizano motina" (jo autorius skulptorius Ramojus Mozoliuskas), skirtas žuvusiems Lietuvos partizanams ir Sibiro tremtiniams. Šventinimo iškilmes atliko prel. Ignas Urbonas.

Laisvės radijas

Čikagoje nemaža renginių vyksta Jaunimo centre ir Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, kur būna ne vien tik parodos, bet ir įvairios paskaitos. Birželio 17 d. čia kalbėjo Laisvosios Europos Laisvės radijo pirmininkas Tho-

mas A. Dine apie Rytų Europą po dešimties metų. Šis Prahoje besidarbaujantis vyras yra nemažai reikšėjęs JAV politinėje veikloje, JAV ir kitų valstybių spaudoje, išleidęs dvi knygas.

Paskaitininkas savo kalboje davė ir informacinių žinių apie jo vadovaujamą didžiulę įstaigą, sakydams, kad šiuo metu lietuviškoji radijo laidų tarnyba turi 7 tarnautojus ir apie 10 neetatinių žurnalistų, kurie pateikia reportažus iš Lietuvos. Apie lietuviškąsias laidas jis taip kalbėjo: "Mūsų lietuviškosios laidos stengiasi, jog visa informacija rodytų Lietuvos vietą Europoje. Sovietiniais laikais valdžios kontroliuojama žiniasklaida skelbė tik apie komunizmo laimėjimus, tačiau nutylėdavo neigiamus dalykus. Buvo duodama daug žinių iš Maskvos, bet labai mažai net apie kaimynystėje esančias kitas Baltijos šalis".

Atrodo, kad šių radijo programų vadovas yra gerai informuotas apie įvykius Lietuvoje. Tai buvo matyti iš ilgojo pranešimo, kurį baigė: "Viliusi, kad visi lietuviai ir toliau rems mūsų pastangas ir tokiu būdu galėsime augti ir ateityje duoti dar didesnę įnašą Lietuvos žmonėms".

Sambūriai iš Lietuvos

Reikia pasidžiaugti, jog dar ir dabar atvyksta gana daug visokių ansamblių – didesnių ir mažesnių – ar pavienių atlikėjų iš Lietuvos. Vieni iš jų koncertuoja ir kituose lietuviškuose telkiniuose, kiti – pasitenkina tik Čikagos lietuviams bei kitų vietovių amerikiečiams ar kanadiečiams, nes jų yra kviečiami.

Yra ir tokių vienetų, kurie norėtų koncertuoti ir kitur, tačiau kai kurie lietuvių telkiniai nebe-nori jų pasirodymų rengti. Jie skundžiasi, kad nėra kur atvažiusių apnakvydinti (dėl taupumo iš Lietuvos atvykusieji nori pragyvenimą rasti pas tautiečius); kiti sako, jog tų renginių tiek daug ir nėra kur iš tėvynės atvažiusius menininkus jų kalendoriuje įsprausti.

(Nukelta į 7-tą psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

St. Peterburgo lietuvių telkinį Floridoje gyvai veikia Lietuvos dukterų draugija. Jos valdyba įvairiais būdais bando telkti lėšas šalpai, rūpintis vietinių ligonių lankymu, finansškai padeda paramos reikalingiems. Š.m. balandžio 30 d. St. Peterburgo lietuvių klubo patalpose įvyko šios draugijos metinis susirinkimas. Jį pradėjo draugijos pirm. M. Andrijauskienė, pasveikindama susirinkusius, kartu pakviesdama draugijos dvasios vadą kun. dr. M. Čyva sukalbėti maldą. Buvo prisimintos ir pagerbtos praėjusiais metais mirusios draugijos narės. Pirm. M. Andrijauskienė pateikė metinės veiklos pranešimą. Buvo tradicinė Kalėdų šventė, madų paroda. Be renginių, kurių pelnas papildė draugijos iždą, nemažai aukų gaunama iš pavienių asmenų. Taipgi paminėjo, kad lankomi ligoniniai, kiti sergantys nuvežami pas gydytojus. Susirinkime kalbėjo svečias iš Lietuvos kun. A. Grabnickas, OFM, išskelbdamas ypą jaunų šeimų patekusių į vargą problemas. Po susirinkimo vyko vaišės.

Australija

Adelaidėje, eidamas 68-sius metus, gegužės 19 d. mirė a.a. Paulius Stimburs. Velionis gimė 1931 m. sausio 14 d. Kaune. Ankstyvoje jaunystėje, artinantis sovietams vėl į Lietuvą, su tėvais pasitraukė į Vokietiją ir gyveno Bambergo pabėgėlių stovykloje. Čia jis lankė lietuvių gimnaziją. 1949 metais išvyko į Australiją ir Adelaidėje baigė suaugusių gimnaziją. Technikos institute baigė cheminės pramonės studijas, išgydamas šios srities inžinieriaus diplomą. Darbą gavo Pietinės Australijos chemijos ir technologijos instituto laboratorijoje, vėliau tapo jos vedėju. Šioje įstaigoje darboavo iki išėjimo į pensiją. Nuo pat savo atvykimo į Adelaidę įsijungė į lietuvišką veiklą. Šoko tautinius šokius, dalyvavo Adelaidės lietuvių chore, buvo lietuvių teatro narys. Taipgi darboavo lietuvių savaitgalio mokykloje, veiklus parapijoje, priklausė Šaulių sąjungai. Buvo malonaus būdo, paslaugus ir draugiškas. Gedulines Mišias atnašavo Sv. Kazimiero šventovėje kleb. kun. J. Petraitis, MIC. Su velioniu atsisveikino Adelaidės lietuvių sąjungos vardu V. Neverauskas, parapijos tarybos – V. Baltutis. Kapinėse su tėvu jautriai atsisveikino duktė Silvija.

Britanija

Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) naujasis valdybos pirm. J. Alkis "Europos lietuvių" 11 nr. užsimena apie buvusią sąjungos ir Lietuvių Namų bendrovės krizę, medsamas kartu žvilgsnį į ateitį. Neseniai DBLS visuotinis susirinkimas išrinko naują Sąjungos valdybą, daugiausia iš jaunosios kartos. Tik pats pirmininkas priklausė vyresniajai kartai. Naujos valdybos tikslas – jungti senos ir naujos lietuvių išeivijos tautinį judėjimą Britanijoje. Pasak pirmininko, bus siekiama susiklausymo ir darnaus bendradarbiavimo visuose darbuose. Pirmoji užduotis – atitaityti įvykusius nesupratimus tarp esamų ir naujai atvykusių tautiečių. Bus sudaryta speciali komisija, kuri paruoš kitam susirinkimui Sąjungos įstatų pakeitimo projektą. Labai svarbi esanti lietuviškos kilmės vidurinioji karta, kuri savo sugebėjimais galinti būti labai naudinga lietuvių bendruomenei. Bus ir toliau palaikomi ryšiai su Lietuva, Pasau-

lio lietuvių bendruomene, taipgi bus nepamiršta lietuvių kultūrinė veikla Britanijoje.

Vokietija

Frankfurte prie Maino šių metų pradžioje įsteigė Vokietijos lietuvių bendruomenės apylinkė. Jos valdybą sudaro: Jolita Walz, Tomas Sudavičius ir Romas Šileris, o revizorium išrinktas Donatas Liausėdas. Dabartinio pobūdžio lietuvių bendruomenės apylinkė pradėjo steigtis 1990 m. Pirmuosius lietuvių susibūrimus sudarė lietuviai studentai, kurių keliolika dar ir dabar studijuoja Frankfurto universitete. Vėliau atplūdo jaunų lietuvių į Frankfurtą, ieškančių čia darbo. Atsirado sąlygos merginoms įsidarbinti pas vokiečių turtuolius. Vėliau rinkosi automobilių pirkėjai. Susidarė sunkumų susitikti privačiuose namuose. Susitarta su Limburgo vyskupu, kuris suprato lietuvių būklę, paskyrė šventovę ir salę lietuvių susibūrimams. Nuo 1994 m. kun. J. Dėdinas kartą per mėnesį laiko pamaldas lietuviams, o po jų susirenkama į salę pasišmonėti. Būna apie 60 tautiečių, kurių iš tikrųjų Frankfurte esą, pasak Vokietijos LB valdybos informacijos 1 nr., kelis kartus daugiau. Galvojama paruošti lietuvišką televizijos programą, įsteigti savaitgalio lietuvišką mokyklą, išleisti vietinį lietuvių laikraštuką.

Gudija

Pelekuose, Breslaujos rajone, nuo šių metų pradžios veikia lituanistinė mokykla. Ją padėjo įsteigti, kaip rašoma "Vortorus" 19 nr., prie Lietuvos valdžios Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, Gudijos lietuvių bendruomenė ir "Vilnijos" draugija. Mokyklą pradėjo lankyti 31 mokinys. Ateity jį tikima su laukti ir daugiau. Šioje mokykloje mokosi Pelekų ir apylinkių kaimų vaikai. Esą jiems nesunku pėsčiom ateiti net keletą kilometrų. Yra ir tokių tėvų, kurie vaikus atveža ir iš tolimesnių vietovių. Ir visa tai, pasak mokyklos vedėjos Skaidrės Pauliukienės, daroma iš meilės ir pagarbos lietuviškam žodžiui. Tikima, kad toks tautinio švietimo židinys bus nepaskutinis Breslaujos žemėje, kurios vietovių, ežerų ir kalnų pavadinimai byloja, kad čia nuo seniai gyventa lietuvių.

Lenkija

Herkaus Manto vardu bus pavadinta mokykla Gorowo Ilaveckie valsčiuje, Kaminsko kaime, netoli Lenkijos ir Karaliaučiaus krašto sienos, kaip rašoma "Aušros" 1999 m. 8 nr. Viduramžiais šis Karaliaučiaus kraštas buvo vadinamas Natangija, nes čia gyveno prūsų gentis – natangai. Dabartinį Kaminsko kaimą senieji prūsai vadino Stablaukiais (Stabs – akmuo, laukas, o gal ir sodyba). Vokiečiai tą vietą vadino Stablac, o lenkai – Steblawki, vėliau tą vardą sulenkino. Čia vokiečių naciai buvo įrengę didžiausią Rytų Prūsijoje karo belaisvių stovyklą. Kaminsko mokyklai bus suteiktas Herkaus Manto vardas, nes manoma, kad šioje apylinkėje gimė, galbūt ir žuvo, didysis prūsų sukilėlių vadas. Apie tai mini Petras Duisburgietis "Prūsų žemės kronikoje". Lietuvos istorikai teigia, kad Herkaus Manto nužudymas įvyko Karaliaučiaus srities teritorijoje, o lenkai galvoja, kad tai atsitiko netoli dabartinio Kaminsko kaimo, Stablaukių. Todėl ir norima šio kaimo mokyklą pavadinti Herkaus Manto vardu. J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniai – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniai – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniai – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryti.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%	Asmeninės nuo.....7.150%
santaupos.....2.75%	nekiln. turto 1 m.....6.60%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....3.50%	• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
180 dienų indėlius.....3.50%	• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
1 m. term. indėlius.....4.00%	3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
2 m. term. indėlius.....4.25%	
3 m. term. indėlius.....4.50%	
4 m. term. indėlius.....4.75%	
5 m. term. indėlius.....5.25%	
RRSP ir RRIF (Variable).....2.50%	
1 m. ind.....4.00%	
2 m. ind.....4.25%	
3 m. ind.....4.50%	
4 m. ind.....4.75%	
5 m. ind.....5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Papildomai \$5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Pagali Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be maito.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genai Kairienei (905) 643-3334
Priimu siuntinius antradieniais ir trečiadieniais

Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Leonas Balaišis (Montrealio raj.) (514) 366-8259
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Andrius Usvaltas (519) 773-8007

“Lietuvos naikinimas ir tautos kova”

Šiuo pavadinimu Lietuvoje išėjo enciklopedinio pobūdžio 700 puslapių veikalas, apimantis 50 metų krašto okupaciją ir tautos pasipriešinimą tiek pačiame krašte, tiek išeivijoje. Veikalo sudarytojas Izidorius Ignatavičius sutelkė gausų būrį bendradarbių, aprašiusių įvairius pasipriešinimo frontus. Čia spausdinama šio veikalo pratarmės dalis, iš kurios aiškėja darbo apimtis ir tikslas

Knygą “Lietuvos naikinimas ir tautos kova” pradėjau 1992. Vaikystėje išgyvenau pirmąją Sovietų okupaciją, paauglystėje – antrąją, kruvinąją; jaunystę palikau Sibiro taigoje. 1964 baigiau fizikos ir matematikos fakultetą Vilniaus universitete, 7 metus dirbau užsienio ir 20 metų Enciklopedijų leidykloje technikos šakų vyresniųjų mokslinių redaktoriumi. Suprojektavau iš pradžių 6 toimų enciklopediją “Genocidas ir kova”, bet, 1992 grįžus į valdžią komunistams, Leidykla nesiėmė jos rengti. Tapęs pensininku, suprojektavau vieną enciklopedinio pobūdžio knygą.

Komunistinis genocidas iki šiol tebėra neapibrėžtas ir teisiškai neįvertintas. Jis dešimtmečius naikino žmones ir dvasiškai, tačiau ir dvasinis genocidas nėra įtrauktas į Nusikaltimų žmonijos taikai ir saugumui kodeksą. Kultūrinis genocidas taip pat nepateko į galutinį Konvencijos tekstą, nors jo projekte ir buvo minimas.

Šios knygos tikslas – įvardyti, sisteminti ir apibūdinti svarbiausius Lietuvos fizinio bei dvasinio genocido reiškinius, taip pat tautos kovą su tais reiškiniais, parodyti viso to įtaką mūsų dabarčiai, taip pat ir ateičiai.

Reikėjo prisiminti ir chro-

nologiškai peržvelgti KAS, KO-DĖL, KAIP per tuos 50 metų Lietuvoje buvo daroma, kas įvyko, kokiais būdais buvo suskaldyta tauta: laisvės kovotojai; išeivija, arba vakarų tremtiniai; Gulago kaliniai, Sibiro tremtiniai ir nesusitaikiusieji su okupacija Lietuvoje; susitaikėliai, net tautražudžių kolaborantai – rusakalbių kolonistų gerbėjai ir jų pavaldiniai.

Suskaldytos tautos dalys skirtingai suvokia tėvynės laisvę ir pačią Tėvynę. Maskvos komanduojamiesiems kolaborantams Lietuva tebuvo kraštas, kuriame jie “statė socializmą”. Tėvynės istorija jiems prasidėjo nuo 1917 ir nuo 1940 “socialistinės revoliucijos” metų. Jie gyveno melu ir taip išauklėjo savo palikuonis. Toji tautos dalis paprastai paiso tik savo interesu, bet ne Idealo, dėl kurio kovojo, žuvo, visą amžių kentėjo, buvo diskriminuojama didžioji tautos dalis, gyvenusi Tėvynės istoriniame dėmesyje, nes geografini būvo užurpavę komunistai ir Rusija.

Atskleisti tuos reiškinius nėra paprasta. Kai pradėjau rengti knygą, “Laisvės kovų archyve” buvo pasirodžiusios dar tik pirmosios čekistų dokumentų publikacijos, nedaug turėjome Lietuvoje išeivių spaudi-

nių, tik vieną kitą patriotų atsiminimų knygą. Išeivijos leidiniuose galėjai rasti rimtų ir tikslų tautos likimo paaiškinimų, tačiau apskritai informacija buvo nepilna, epizodiška.

Labai skyrėsi išeivių ir sovietinių istorikų teikiami genocido aukų skaičiai, skirtingai buvo traktuojama net pati genocido aukų samprata. Neginčijamas atrodė tik vienas dalykas – kad 50 metų trukusį “praėjusį” stabdo mūsų dabarties gyvenimą ir jam kenkia.

Tauta ir Valstybė vangiai atsisagauna dėl to, kad dar nepažįsta ir nesugeba įvertinti savo atminties. O atitrūkęs nuo savo praeities žmogus nebepajėgia kurti ateities, nes neturi šiai kūrybai medžiagos: iš dabarties akimirkų nesudėliosi jokios prasmingos ateities. Taip rašė mūsų įžymus filosofas Antanas Maceina.

Todėl būtina, kad kiekvienas tautos narys pažintų tautos kelią ir jo vingius tiek politikoje, tiek kultūroje, kad būtų aiškūs šio kelio posūkiai, teigiama ar neigiamai lėmę tolesnę tautos brendimą. Šia knyga kaip tik ir siekiama to pažinimo, kad Lietuva, dabar suskaldyta į istorinę ir geografinę tėvynę, taptų visiems vienodai brangi, taptų nedalaoma ir vienintele Mūsų TĖVYNE.

Knygos autoriai – mokslininkai istorikai ir filologai, genocido dokumentų tyrinėtojai, Lietuvos partizanai, Gulago kaliniai, Sibiro ir Vakarų tremtiniai, įvykių liudytojai. Iš viso jų daugiau kaip 200. Jų žodis yra ne tik įvykių paliudijimas, bet ir kaltinimas komunizmui, kuris vieną kartą turės būti pasaulyje teisiškai įvertintas.

Šis kolektyvinis darbas yra pirmoji glausta Lietuvos 50 metų okupacijos enciklopedija, kuria galės naudotis vyresnieji moksleiviai, studentai, mokytojai, kariai. Išgyvenusiems bausiuosius laikus žmonėms ji stiprins dvasią, primins, jog ne veltui buvo kovota ir kentėta.

vų. Šiuo metu Kalno mokykloje mokosi daugiau kaip 850 mokinių, dirba 62 mokytojai.

Taigi gegužės 8 d. į Raseinius ir suvažiavo beveik 300 buvusių abiturientų, atėjo dabartiniai mokytojai, daug moksleivių, kurie ir pašoko, ir padainavo, o jų dailės darbai puošė mokyklos koridorius, muziejų.

Minėjimo metu buvo ir pora gerų pasiūlymų. Prof. A. Stancevičius pasiūlė mokykloje įtaisyti lentą, kurioje būtų surašyti visi pokario metais kovose su okupantu žuvę gimnazijos moksleiviai. O prof. Kazys Ambrozaitis pasiūlė parašyti ir išleisti Raseinių istoriją. Beje, Raseinių švietimo istoriją jau yra parašęs ir šiemet numato išleisti 1931 m. gimnazijos abiturientas Titas Globys.

Mokykla visada gyva: kasmet vieni išeina, kiti ateina, o mokykla vis gyva. Gyvai buvo paminėti ir 80 m. sukaktis.

Rašau tėviškei

Rašiau aš apynėliui, rūtai, mėtai, Rudens klevų margiesiems karpiniams. Rašiau aš obelėlei numylėtai, Boružei, kmynei, žydintiems linams.

Eilėmis šlovinau ne tik tai gamtą: Žmogaus svajonės, meilė ir būtis – Tai mano temos. Taip jau lemta, Kad vis dar žiburiu veržiuos sušvist.

Rašiau ir Laisvei, Lietuvai – motutei, Tėviškės Nenupei ir juodalksniams rašiau, Ir šiandien Panenupiuos trokštu būti, Erškėtrožei šypsis iš arčiau.

Deja, deja... Savų pėdų nerasiu, Erškėtrožės nerasiu, jovarų... Prisiminimai tik nubunda dvasioj Ir pajuntu – nostalgikai kuriu.

Atsimenu, kaip debesėliui mojavau, Kaip troškiau suskaičiuoti žvaigždeles, O tėviške! Tu – motina geroji! Galbūt todėl tau vis rašau eiles.

Janina Marcinkevičienė,
1999 m., Šakiai

Skulptorius RAMOJUS MOZOLIAUSKAS prie savo sukurto paminklo “Partizano motina”

Paminklas “Partizano motina”

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Birželio 13 PLC Lemonte įvyko paminklo “Partizano motina” atidengimo ir pašventinimo iškilnės. Mintį tokį paminklą pastatyti iškėlė Bronė Nainienė, kuri su specialia tam sudarytu komitetu darbuos, kol pasieks tikslą. Paminklą sukūrė skulptorius Ramojus Mozoliauskas.

Sventei buvo parinkta birželio 13-oji, nes norėta prisiminti išvežtuosius į Sibirą ir visus žuvusius už Lietuvos laisvę.

Iškilnėms vadovavo Kęstutis Ječius, PL CV-bos pirmininkas. Jis pakvietė šiai sventei iš Lietuvos atvykusius buv. partizanų Antaną Lukšą ir Vytautą Balsį atidengti paminklą. Prel. Ignui Urbonui pašventinus paminklą ir sukalbėjus maldą, A. Lukša ir V. Balsys padėjo ažuolo lapų vainiką ir uždegė paminklinę liepsną. Maironio lit. m-los mokiniai pakėlė JAV vėliavą, o A. Lukša ir V. Balsys, šauliams gerbiant, pakėlė Lietuvos vėliavą. Visi sugiedojo Lietuvos himną.

Br. Nainienė, PLC renginių vadovė, lietuvi lyjant pakvietė visus tolimesnė iškilnėm į Palaimintojo arkiv. J. Matulaičio misijos šventovę, kur K. Ječius toliau vadovavo programai. Šauliai įnešė vėliavas. Žodį tarė viso šio renginio “spiritus movens” Bronė Nainienė. Ji pabrėžė, kad šis paminklas yra mūsų palikimas ateinančioms kartoms.

Misijos choras, vadovaujamas Birutės Mockienės, vargonėliais grojant muz. Faustui Stroliui, sugiedojo giesmę “Už tuos, kurie baigė žemės kelią”.

Mišias atnasaavo prel. I. Urbonas. Savo turiningame pamokslė jis iškėlė partizanų ir jų motinas, Sibiro tremtinius, kalbėjo apie Sibire lietuvių parąšytą maldaknygę “Marija gelbėk mus!”.

Po šv. Mišių iškilnės buvo tęsimas didžiojoje PLC salėje, kuri buvo pilnutėlė tautiečių. Šiai daliai vadovavo PLC tarybos pirm. Rimantas Griškelis. Jis pakvietė sol. Praurimę Ragienę ir visus dalyvius sugiedoti JAV ir Lietuvos himnus ir pats tarė atitinkamą žodį.

K. Ječius perskaitė Lietuvos prez. Valdo Adamkaus sveikinimą. Sveikino Lietuvos konsulas Giedrius Apuokas, garbės kons. Vaclovas Kleiza, buv. partizanas Povilas Vaičekauskas, Amerikos lietuvių tautinės s-gos pirm. Petras Bučas, PLB pirm. Vytautas Kamantas, Lemonto LB apylinkės pirm. Romas Kronas, buv. partizanas Zina Bujanauskienė. Dar buvo perskaitytas LPG (Lietuvos partizanų globos) fondo pirm. Leono Maskaliūno sveikinimas.

Išpūdingai apie savo motiną, apverkusią penkis vyrus Seimoje, žuvusius suimtus ir ištremtus į Sibirą, kalbėjo buv. partizanas (nuo 1940 m.) Vytautas Balsys – Uosis. (Dabar

jis yra Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio štabo viršininkas). Jis sakė, kad tokių motinų yra tūkstančiai Lietuvoje. Ką jos iškenčė, neaprašė nei vienas poetas, nei rašytojas. “Lenkiam galvas prieš jas. Kova dar nebaigta, nors Lietuva ir laisva. Okupacijos metai paliko daug blogio Lietuvoje. Mūsų tauta dar yra serganti, bet būkime optimistai – Lietuva yra laisva ir niekada nežus!”

Antanas Lukša, irgi partizanas nuo 1940 m., slapyvardžiu Arūnas, dabar – LPKTS-gos pirm. sveikino visus LPKTS-gos ir gyvųjų partizanų vardu. “Viešpats tesaugo judviejų žingsnius” – buvo jo motinos paskutiniai žodžiai jam ir broliui Juozui Lukšai-Daumantui. Jo motina nebesulaukė, kaip ir daugelis kitų motinų.

A. Lukša kalbėjo apie Lietuvos istorijos eigoje žuvusius už Lietuvos laisvę. “Karas vyko visur – apskrityse ir valsčiuose, kaimuose ir miestuose. Tai buvo XX amžiaus visuotinis karas, kovojo visa tauta dėl savo gyvybės”.

Marijai Remienei ir Povilui Vaičekauskui buvo įteikti LLKS Žymenys, o Bronėi Nainienei – padėka. Dar sveikino dėl kelionės patirtų sunkumų pavėluotai atvykusi iš Denverio buv. partizanų ryšininkė ir kalinė Ona Bagdonienė, jautriai pakalbėjusi apie partizanų motinų išgyvenimus ir kančias.

Br. Nainienė dėkojo visiems prisidėjusiems prie projekto įgyvendinimo ir padėjusiems surengti šią šventę. Šventė buvo baigta sol. P. Ragienei kartu su visais sugiedant “Lietuva brangi”. Prel. I. Urbonui sukalbėjus maldą, sekė iškilmingi pietūs. Visi jautė, kad ši diena ypatinga – pastatytas paminklas partizano motinai su įrašu: “Paminklas skiriamas Lietuvos partizanams ir Sibiro tremtinių prisiminimui”.

Atsiųsta paminėti

Anatolijus Kairys, ŠVIESIŲ DIENŲ TAKAIS. AUKSINIO Miesto AUKSAS. Pukzija. V. Staniulio knygyno leidinys 20 nr. Tiražas – 800 egz. Spaustuvė “Morkūnas ir ko” (Studentų 54, Kaunas 3031). Dailininkas – Gediminas Pempė. Kaunas, 1999 m., 200 psl.

LITUANISTICA, 1999 m. 1(37) nr. Istorija, archeologija, kalba, literatūra, tautosaka, etnologija. Redaguoja kolegija (pirm. Vytautas Merkys). Leidėjas – “Academia” (A. Goštauto 12, Vilnius 2600). Tai Lietuvos mokslų akademijos raštai. Tiražas – 400. Vilnius, 1999 m., 147 psl.

PENSININKAS, nr. 3 (1999), informacinis žurnalas, 44 psl. viršeliai. Redaktorius Karolis Milkovaitis, 18421 Lemon Dr., Apt. 415, Yorba Linda, CA 92886, USA. Tel. 714 777-1617. Leidžia JAV lietuvių bendruomenės socialinių reikalių taryba, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629, USA. Tel. 773 476-2655. Metinė prenumerata Kanadoje \$25 (JAV).

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kun. dr. Kęstutis Trimakas, religijos psichologas, dėstantis Vytauto Didžiojo universitete Kaune, rengia ketvirtąją knygą religijos psichologijos knygų serijoje. Numatoma, kad naujasis leidinys, 300 psl. apimties, pasirodys kitų metų pradžioje. Tai bus plati studija apie jaunuolių brendimą religiniu sąmonėjimu. Medžiaga tam darbui buvo gauta apklausos būdu pasisakius 415 aukštųjų mokyklų studentų-čių. Buvo atrinkti 135 ryšknesni atvejai, suskirstyti pagal jaunuolių patirties sritis, pvz. santykiai su tėvais, krizė, religiniai išgyvenimai, draugystė, nelaimės. Religinis sąmonėjimas veikia pasaulėvaizdį, savimone ir gyvenimo siekį, nugalį asmenines krizes, padeda rasti pusiausvyrą, stiprybę, gyvenimo prasmę, nugailėti savanaudiškumą, skatina moralinį atsivertimą. Rengiama studija bus itin naudinga aukštesiose mokyklose, kunigų seminarijose bei katechetų paruošimo kursuose.

Poetą Joną Juškaitį, š.m. Poezijos pavasario laureatą, pagerbti gegužės 28 d. susirinko poetai iš Lietuvos ir užsienio Maironio literatūros muziejaus kiemelyje, Kaune. J. Juškaitis iškirtas ir atitinkamai įvertintas už poezijos rinkinį “Varpai sudulės nuo skambėjimo”. Laureatas sakė, kad jį išauklusius trys kartos: prosenelių knygnešius, senelių savanorių ir tėvų partizanų. Šventėje dalyvavo Kauno vicemeras A. Balutis, apskrities sekretorius V. Senovaitis. Rašytojų sąjungos pirm. V. Sventickas kalbėdamas priminė, kad J. Juškaicio 1972 m. išleista poezijos knyga “Lyra ant gluosnių” buvusi skirta R. Kalantos žygdarbiui. “Lietuvos aide” (1999.VI.1) L. Rulytė rašo, kad poetė A. Pušytė perskaitė 1975 m. Juškaicio garbei skirtą eilėraštį “Sopulingosios paveikslas”, kai laureatą anuomet labai puolė literatūros kritikai. Iš įvairių vietovių ir šalių susirinkę poetai skaitė iš savo kūrybos, pertraukę metu skambėjo fleitos ir skudučiai.

Lietuvos valstybinis muziejus Tarptautinės muziejinių knygų dienos proga š.m. gegužės 12 d. surengė spaudos konferenciją. Joje pasikeičio, kad iki 1999 metų antro ketvirčio muziejuje buvo surinkta 888,857 vienetai įvairių rodinų. Skelbiami ir patys vertingiausi, kaip XIX - XX šimt. pradžios kraichio skrynios, 2000 senų monetų, medalių, nukaltų XVIII šimt. pabaigoje Lietuvos monetų kalykloje, įvairūs vertybinių popieriai, ženklai. Vienas originaliausių rodinų – buvusio Lietuvos prezidento A. Smetonos vasarinė skrybėlė, kurią muziejui perdavė prof. V. Landsbergis. Muziejuje taipgi rodomi asmeniniai daiktai žmonių, kurie prieš 80 metų pirmą kartą Gedimino kalne iškėlė Lietuvos trispalvę. Kaip “Literatūra ir menas” (1999.V.29) rašo birželio mėnesį atidarytas skyrius “Lietuvos tremtis”, kuriame įamžinamas laikotarpis nuo Kosciūškos sukilimo iki pokario tremties. Be to, bus netrukus atidaryta didžiausia Baltijos kraštų archeologijos paroda.

Pirmoji tapybos restauratorių laida parengta Vilniaus dailės akademijoje. Kaip ELTA rašo, keturi magistrantai gynė savo darbus Lietuvos dailės muziejaus Prano Gudyno restauravimo centre. Magistrantai, vadovaujami doc. B. Pakšto, per dvejus metus atliko savo darbus. Buvo pristatytos sunykusių paveikslų tyrimo išvados. Tapybos restauratoriai parengti pagal Vilniaus dailės akademijos ir Lietuvos dailės muziejaus penkerių metų bendradarbiavimo sutartį. Parengti ir du sieninės tapybos (freskos) restauravimo bakalaurai. Restauravimo mokosi grupė skulptorių, dailėtyrininkų ir architektų. Numatoma steigti Paminklotvarkos katedrą.

A. a. Birutė Šlepetytė-Venskuvienė, žurnalistė ir visuomenės veikėja, mirė š.m. birželio 12 d. savo namuose Paryžiuje. Vėlionė gimė 1924 m. gruodžio 3 d. Rygoje. Tenai baigusi lietuvių gimnaziją, žurnalistiką, sociologiją ir germanistiką studijavo VDU Kaune. Pasitraukusi į Vokietiją, Tiubingene tęsė germanistikos studijas, vėliau studijas gilino Sorbonos universitete Paryžiuje, kur gavo licenciatės laipsnį. Taipgi Paryžiuje baigė ir Aukštąją žurnalistikos mokyklą. Vokietijos Tiubingene įsijungusi visuomeninėn lietuvių veiklon, nuo jos visą gyvenimą nesitraukė. Aktyvi ateitininkų gretose, “Šatrijos” korporacijos valdybos narė, kurį laiką “Ateityje” redagavo mergaičių skyrių. Labai pasižymėjo Pasaulio lietuvių katalikių organizacijų sąjungoje, atstovaudavę lietuviams katalikams tarptautiniuose katalikų suvažiavimuose, dalyvaudavo tarptautiniuose krikščionių demokratų kongresuose, buvo Pasaulinio motinų sąjūdžio narė, veikė Prancūzijos lietuvių bendruomenės krašto taryboje ir valdyboje, bendradarbiavo lietuvių ir prancūzų spaudoje, dvidešimt penkerius metus redagavo VLKko leidžiamą ELTA prancūzų kalba.

Lietuvos valstybinė Martyno Mažvydo biblioteka š.m. gegužės 19 d. paminėjo savo gyvavimo 80-metį. Specialioje konferencijoje apžvelgta bibliotekos veikla, vyko paroda, apdovanoti nusipelnę darbuotojai. Renginyje dalyvavo Lietuvos kultūros bei mokslo veikėjai, bibliotekininkai, užsienio atstovai. Kaip ELTA pažymi, Lietuvoje sukurti centrinė biblioteką norėta jau XIX šimt., tačiau sumanymas ir planai virto tikrove 1919 m., kai prie tuometinės švietimo ministerijos pradžios mokslo departamento įsikūrė biblioteka, netrukus pavadinata centriniu Lietuvos knygynu, o metų pabaigoje įteisinta kaip centrinė biblioteka su visomis ją įpareigojančiomis užduotimis. Pradėti kaupti lietuviški spaudiniai, išplėstas bibliotekų tinklas, o 1963 m. centrinė biblioteka perkelta iš Kauno į Vilnių, kur buvo jai pastatytas specialus pastatas. 1988 m. jai suteiktas Martyno Mažvydo vardas, 1989 – Valstybinės bibliotekos statusas. Nuo 1992 metų ji atlieka ir Valstybinio bibliografijos centro darbus. **Šnk.**

Lietuvos valstybinis akademinis dramos teatras Vilniuje
Nuotr. A. Ališaуска

PRISIKĖLIMO PARAPLIOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.30%
180-364 d. term. ind.	3.50%
1 metų term. indėlius	3.80%
2 metų term. indėlius	4.25%
3 metų term. indėlius	4.45%
4 metų term. indėlius	4.55%
5 metų term. indėlius	4.80%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.80%
1 metų GIC-met. palūk.	4.05%
2 metų GIC-met. palūk.	4.50%
3 metų GIC-met. palūk.	4.70%
4 metų GIC-met. palūk.	4.80%
5 metų GIC-met. palūk.	5.05%
RRSP, RRIF ir OHOSP	

"Variable"	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.05%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	4.70%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	4.80%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.05%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Pardavome pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo..... 7.75%

Sutarties paskolas nuo..... 7.75%

Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 1 metų..... 6.35% 2 metų..... 6.75% 3 metų..... 6.95% 4 metų..... 7.05% 5 metų..... 7.15%

Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų..... 5.95%

Duodame komercinius mortgijas iki \$750,000.

TLSC "Vytis mergaičių "Bantam" (C klasė) krepšinio komanda su savo treneriais dr. R. Sapliu (dešinėje) ir E. Stravinsku. Ši komanda yra laimėjusi aukso medalį Šiaurės Amerikos lietuvių jaunųjų krepšinio pirmenybėse Klivlande, OH, 1999 m. gegužės 2 d. Dėl pirmos vietos rungtyje nugalėjo Čikagos komandą "Lituanica" pasekme 21:18

Nuotr. Inos Radžiūnienės

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Sveikatos tarnybai neseniai ir federacinė valdžia, ir provincijos skyrė didžiulius fondus, bet, atrodo, jais nepasidalinta su med. slaugėmis. Prieš kurį laiką Saskatchewan ir Newfoundland, o paskutiniu metu Kvebeke med. slaugės streikuoja. Net ir mėginimai įstatymais grąžinti jas atgal į tarnybą Saskatchewan neatnešė norimų rezultatų. Kažin ar pasiseks Kvebeke tuo būdu sustabdyti streiką, kuris plečiasi ir susilaukė net gydytojų pritarimo. Med. slaugių unijos kovoja dėl didesnių algų bei trumpesnių darbo valandų. Birželio pabaigoje vos išvengė med. slaugių streiko Alberta – paskutiniu momentu slaugės priėmė pasiūlytą 9% algos pakėlimą per dvejus metus.

Kriminalinių nusikaltimų Toronte per paskutinius penkis metus kasmet vis mažėja. Policijos statistika rodo, kad nuo 253,000 nusikaltimų 1994 metais nukrito iki 211,000 nusikaltimų 1998 metais. Mažėjimas pastebimas visose kategorijose: nužudymų 13.1% mažiau, moterų užpuolimų 10.9% mažiau, taip pat panašių mastu mažiau vagysčių bei įsilaužimų į privačius namus, butus ar įstaigas. Policijos nuomone prie to prisidėjo mažėjanti jaunomenės grupė (tarp 12 ir 25 metų – neramiausias amžius) ir plačiau pasisklidęs naudojimas aliarmų namuose bei automobiliuose.

CF-18 kovos lėktuvai, jų įgulos bei aptarnavimo personalas grįžta atgal į Kanadą iš Aviano bazės Italijoje, kur jie buvo nusiųsti padėti SAS oro pajėgoms bombarduoti Jugoslaviją. Tačiau vietoj jų Kanada nusiųs grupę (apie 100) RCMP policininkų padėti palaikyti tvarką Kosove. Šiuo metu ten mėgina tvarkyti kariai, bet jiems, specialiai neapmokytiems tvarkai palaikyti ir nemokantiems vietinės kalbos, sunkiai sekasi persikirti serbus ir pačius albanus-kosoviečius. Pastarųjų jau formuojasi net trys grupės, kurios nesugyvena tarpusavyje: buvę aktyvūs kovotojai, pusiau kolaborantai ir "atostogautojai" – sugrįžtantieji namo iš pabėgėlių stovyklų užsienyje.

Ontario ministerių kabinete net 25 ministeriai: dviem daugiau, negu prieš pat rinki-

mus, šešiais daugiau negu po pirmųjų rinkimų 1995 metais. Tačiau ministerių įnašas iš Toronto sumažėjo nuo penkių iki trijų; Toronto apylinkės gavo 10 ministerių portfelių. Svarbiausių ministerijų postuose bus perrinkti ministrai veteranai: finansų – E. Eves, sveikatos – E. Witmer, švietimo – J. Ecker, transporto – D. Turnbull, gamtos saugos – T. Clement, gen. prokuroras – D. Tsubouchi, gamtos turty – J. Snobelen ir 11 kitų. Naujiems atiteko 7 ministerijos.

Toronto oro uostas papildomai paskirta 40 RCMP ("Royal Canadian Mounted Police") policininkų, kurie su jau ten dirbančiais 50 sudarys RCMP vietinę kovą su organizuotų gaujų vedama nelegalių imigrantų bei narkotikų kontrabanda. Kanados didžiausias ir gyviausias tarptautinis oro uostas (25-tas pasaulyje) perleidžia vidutiniškai 5,000 keliautojų per valandą. Peel rajono policija oro uoste tvarko kriminalinius nusikaltimus, kaip automobilių bei laigaminų vagystes, kišenavagius. RCMP policininkai padės muitininkams tvarkyti nelegalių imigrantų bei narkotikų kontrabandos reikalus. Kiti 60 RCMP papildomai paskirti į Montrealo Mirabel ir Dorval bei Van Kūverio tarptautinius oro uostus. Šiam reikalui federacinė valdžia neseniai paskyrė \$15 milijonų.

Kanados moterų futbolo (europietiškojo) rinktinė, dalyvavusi su penkiolika kitų anksčiau nesėkmingai rungtynėse laimėjusių valstybių rinkinių pasaulinės taurės varžybose JAV-bėse, iškriti iš varžybų pirmame rate. Savo grupėje jos sužaidė lygiomis su Japonija, bet pralaimėjo Norvegijai (buvusioms pasaulio čempionėms) ir Rusijai. G.K.

Skautų veikla

• Į "Romuvos" stovyklą registruoja vyr. sk. v. sl. Ilona Tarvydienė, tel. 234-1088. Negavę registracijos lapų prašomi skambinti tnt. s. M. Rusinui tel. 905 848-0320. Stovykla įvyks rugpjūčio 1-14 d.d. Stovyklos viršininke pirmą savaitę bus R. Baltaduonytė-Lemon, komendantė ps. A. Puzerytė. Antrą savaitę virš. s. M. Rusinas, komendantas s. dr. R. Saplys. Į stovyklą atvyksta vyr. skaučių iš Los Angeles ir Detroito ir iš Račesterio vietininkijos su vadovais ps. R. ir A. Gečais.

• Rako stovyklavietėje Mičigane paskutinę liepos savaitę vyks "Ažuolo-Gintaro" mokyklos vadovų-vių kursai. Iš Kanados važiuoja keletas kursantų ir brolių VS pav. v.s. R. Otto – mokyklos instruktorius.

• Skautybės fondo pirm. v.s. fil. P. Moliui, netekusiam sesutės Alfūnės, Sibiro tremtinės, Toronto skautija reikiška nuosirdžiai užuojautą. F.M.

Sportas

T. Pukštys vėl geriausias

JAV ir net viso pasaulio lengvosios atletikos mėgėjai gerai žino Tomo Pukščio pavardę, nes šis 31 metų amžiaus vyras 5 kartus buvo laimėjęs JAV ieties metimo čempiono titulą ir bent tris kartus yra pagerinęs JAV rekordą šioje rungtyje. Šis Čikagoje gimęs ir augęs lietuvių kilmės sportininkas jau 2 kartus yra dalyvavęs olimpiadoje JAV rinktinėje. Taip pat yra pasirodęs ir IV-se Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse ir II Lietuvos tautinėje olimpiadoje, kur visada išsidavė laimėtoju.

Birželio mėn. 27 d. Eugene mieste, Oregono valstijoje pasibaigusios šių metų JAV lengv. Atletikos pirmenybėse mūsų šalis jau šeštą kartą iškovojo aukso medalį ir susilygino su iki šiol 6 čempionais JAV atletikos pirmenybėse iškovojuojais sportininkais George Brander ir Bud Held. Žinant, kad šie veteranai jau yra pasitraukę iš aktyvaus sportavimo, kitais metais Tomui yra galimybė ir šioje srityje įsi-amžinti, jeigu jis tada iškovotų pergalę. Šių metų pirmenybėse ieties metime T. Pukščiai nereikėjo daug pastangų aukščiau laimėti. Jo pasekmė gana kukli – 256 pėdos, nors jam priklausantis Amerikos rekordas yra 285 pėdos 10 colių. Antroje vietoje likęs Tom Petranoff (irgi anksčiau buvęs JAV rekordininkas) šį įrankį nusviedė tik 246 pėdas ir 9 colius. Šiose pirmenybėse vyrų grupėje buvo išdalyti 20 aukso medalių ir vieną iš jų kaip tik laimėjo mūsų tautietis.

Šią vasarą Tomui nelabai sekasi rungtyniaujant įvairiose tarptautinėse varžybose skirtinguose kontinentuose. Tik birželio 13 d. jam pavyko Niurnberge įvyksiamе dide-liame lengv. atletikos susitikime laimėti IV-ją vietą (jo pasiekimas 265 pėdos ir 3 su puse colių).

Po varžybų Eugene mieste jis tuoj pat vėl išskrido rungtyniauti Europon. Šiemet mūsų šalis turi gerą rėmėją "Adidas" bendrovę, tad lėšomis skystis negali. Liepos antroje pusėje Tomas turėjo važiuoti varžytis į savo tėvų kraštą – Lietuvą, kur jis išmoko ieties metimo meno, kai jis Lietuvą lankė prieš daugiau negu 15 metų.

Ed. Šulaitis

Žinios iš Lietuvos

– Lietuvos krepšinio rinktinė ketvirtą dieną rungtynėse Paryžiuje netikėtai pralaimėjo Ispanijos rinkinui 72:74 ir prarado viltį pelnyti medalį. Kitose rungtynėse dėl 5 - 8 vietų jie laimėjo prieš turkus 80:56 ir tuo užsitikrino kelią į Sidnio olimpiadą (šešios pirmos Europos komandos kvalifikuojasi į olimpiadą). Liepos 3 d. Lietuvos rinktinė žaidė su Rusijos rinktinė dėl 5 - 6 vietų ir sutruškino varžovę 103:72.

– Lietuvos, Lenkijos, Gudijos keliais Alytus-Elk-Bialystok-Gardinas surengtų tarptautinių jaunųjų daugadienių dviratininkų lenktynių nugalėtoju pirmą kartą tapo Lietuvos atstovas – Klaipėdos sporto centro narys Tomas Vaitkus. Visą kelią – 484 km jis nuvažiuojo per 11 val. 31min. 42 sek. Vidutinis greitis 42 km per valandą. Dalyvavo 94 sportininkai iš Lietuvos, Gudijos, Latvijos ir Lenkijos.

– Lietuvos šuolininkė į aukštį Nelė Žilinskienė tarptautinėse "Aukšinės lygos 99" lengvosios atletikos varžybose Norvegijoje užėmė devintąją vietą peršokdama 190 cm aukštį.

– Trakuose vykusioje tradicinėje tarptautinėje "Gintaro irklų 99" regatoje įtikinamą pergalę šventė Lietuvos sportininkai. Per dvi dienas jie laimėjo du trečdalius pirmųjų prizų. Rugpjūčio 22-29 d.d. jie dalyvaus pasaulio čempionato priešpaskutiniame tarpsnyje.

V. P.

LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 112 milijonų dolerių

MOKA:

3.05% už 30-89 dienų term. indėlius	
3.15% už 90-179 dienų term. indėlius	
3.25% už 180-364 dienų term. indėlius	
3.80% už 1 m. term. indėlius	
4.25% už 2 m. term. indėlius	
4.45% už 3 m. term. indėlius	
4.55% už 4 m. term. indėlius	
4.80% už 5 m. term. indėlius	
3.80% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.05% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.70% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.80% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.05% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	

4.05% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.70% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.80% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.05% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.75% už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate) 1 metų.....6.35% 2 metų.....6.75% 3 metų.....6.95% 4 metų.....7.05% 5 metų.....7.15%

su keičiamu nuosimčiu.....5.95%

Duodame:

– asmenines paskolas iki \$250,000; – mortgijas iki 95% įkainoto turto; – riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir – komercinius mortgijas

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Lietuvos banko proginių monetų pardavimas. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
 - Skalimo mašinas, džiovintuvus
 - Oro drėkintuvus (Humidifiers)
 - Indų plovimo mašinas, virkklas
 - Šaldymo sistemos, šaldytuvus
- Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RUSIŠS GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

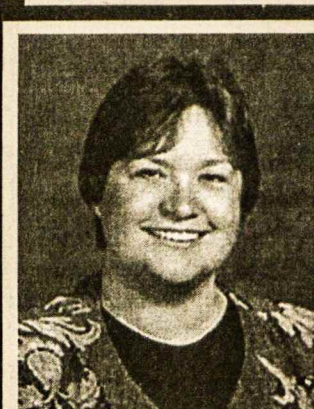
BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą
SKAMBINTI

905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS

– PARDAVIMU AR PIRKIMU –

sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Kanados Lietuvis

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingam, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.

Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!

SMITH MONUMENT CO. LTD.

- ▲ (nuo 1919 metų)
- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiami lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

**Queen Travel
International Ltd**

**ALGIS
MEDELIS**

133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių. Skrendam per PARYŽIŲ, LONDONĄ, FRANKFURTĄ, HELSINKI arba per kitus Jums tinkamus miestus.

DAR TURIME NUPIGINTŲ BILJETŲ LIEPOS IR RUGPJŪČIO MĖNESIAMS! Teiraukitės! Užsisakykite dabar! Pigių bilietų lėktuvuose yra neperdaugusia!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Asmeniškai susitikti galima QUEEN TRAVEL įstaigoje trečiadieniais tarp 11 ir 17 val., arba kitu Jums tinkamu laiku iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju ir į Jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7

Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKEITIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

(Atkelta iš 4-to psl.)

Čikagoje pagausėjo koncertų, kuriuos rengia naujai atvykusiųjų iš tėvynės žmonės ir juose pasirodo tik pramoginės grupės. Juos daugumoje lanko tik naujieji ateiviai. Tačiau kai kurie jų sutraukia 500 ar daugiau žmonių. Jų koncertai rengiami geroje salėje ("Willow Brook") ir bilietai kainuoja ten apie 30 dolerių. Tas rodo, kad tie naujai į šį kraštą atvykusiųjų nėra tokie vargšai.

Iš lietuvių tautinės muzikos atlikėjų gerai nuteikė jaunųjų šokėjų "Ūla" kolektyvas, ansamblis "Kanklės" ir kiti. Rašant šias eilutes, kaip tik buvo laukiama vieno iš didžiausiųjų tokių kolektyvų – "Dainavos" ansamblio iš Alytaus, kuris jau prieš 10 metų yra viešėjęs Amerikoje. Tik gaila, kad ne visi šie menininkai iš Lietuvos susilaukia didesnio žiūrovų dėmesio net ir Čikagoje, kur lietuvių tikrai netrūksta. Tačiau labai keista, kad daugumoje didžiausio dėmesio susilaukia tai pramoginiai Lietuvos vienetai.

Mokyklų atostogos

Išvairios mokyklos ir mokiniai jau užbaigė mokslo metus ir pradėjo vasaros atostogas, kurios truks iki rugpjūčio pabaigos ar rugsėjo pradžios. Mokslo metus baigė ir liuanistinės mokyklos, kurios, deja, savo mokinių skaičiumi pasigirti negali, nors į jas, įsijungus naujai iš tėvynės atvykusiųjų vaikams, paskutiniiais metais mokinių skaičius pagausėjo.

Mokslo metus baigė ir čia veikiančioji "Eglės" baleto studija, kuriai vadovauja iš Lietuvos

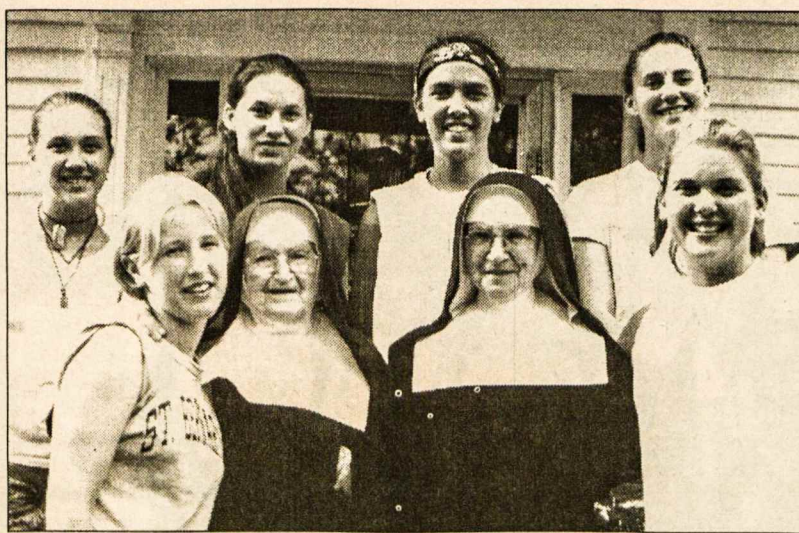
atvykusi dar jauna balerina Eglė Kliksnaitė. Ji anksčiau šią studiją turėjo Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, o dabar vaikučius baleto meno moko Lemonte esančiame PL centre.

Ši studija gegužės 21 d. surengė mokinių (jų buvo 12) pasirodymą, kuriame solo pašoko ir pati mokytoja. Taip pat programoje tautinius šokius parodė ir Lemonto taut. šokių grupė "Spindulys", kuriai vadovauja Rasa Paskočiūnienė. Prie vakaro surengimo prisidėjo visa eilė geros valios žmonių, o programai vadovavo lietuvių radijo valandėlės vedėjas Anatolijus Šlutas.

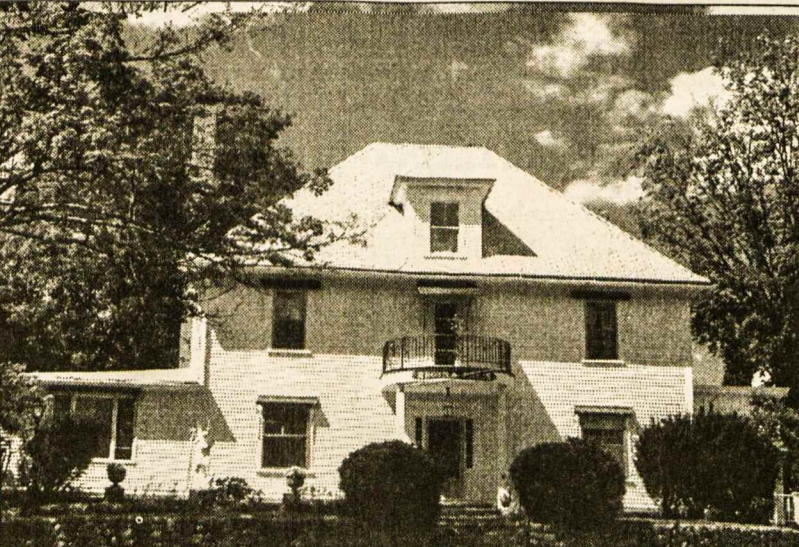
Išvairių amerikiečių mokyklų absolventų sąrašuose apylinkių laikraščiuose tenka matyti ir lietuvių pavardžių. Labai liūdna, kad tuose sąrašuose merginos pavardės vyrais ir tik iš vardų galima sužinoti mokinio lytį (kai kuriais atvejais ir tie vardai sunkiai suvokiami).

Tačiau maloniai išimtis teko matyti Cicero "Morton East" gimnazijos (tos mokyklos auditorijoje rengiamai lietuvių operos kolektyvo pastatymai) aibitūrinę sąrašą. Čia matėme Sigitos Lukauskaitės ir Agnietės Brazauskaitės lietuviškus vardus bei pavardes.

Šioje vietoje išskirtinai norėtusi paminėti Sigitą Lukauskaitę, kuri tik prieš metus atvykusi iš Panevėžio sugebėjo gerai baigti šią mokyklą ir dar įstengė reikštis šachmatuose (ji Lietuvoje turėjo kandidatės į meistrės titulą), nepamiršo ir poetinės kūrybos.

Paskutinės lietuvių benediktinų "Regina Pacis" vienuolynė Bedforde su katalikiškos organizacijos atstovėmis, nudažiusiomis pagrindinį pastatą. Iš kairės: seselė KAZIMIERA PETKEVIČIŪTĖ, mirusi 1999 m. balandžio 4 d., seselė LAURENCIJA ŠARMACIŪTĖ N tr. K. Daugėlos

Lietuvių benediktinų vienuolyno "Regina Pacis" pastatas Bedforde, N.H., kuriame lietuviškos gyveno ir darbavosi amerikiečių vaikų darželyje keturi dešimtmečiai. Nuotr. K. Daugėlos

Uždarytas lietuvių vienuolynas

Prieš 40 metų įsteigtas benediktinų vienuolynas "Regina Pacis" Amerikoje, nesulaukęs prieauglio, uždarytas, nuosavybė perduota, o gautos lėšos bus panaudotos benediktinų veiklai Lietuvoje

K. DAUGĖLA

1999 m. gegužės 2 dieną Bedford, New Hampshire, Šv. Elzbieta Seton šventovėje buvo atnaujintos iškilmingos Mišios šėlių kunigų, benediktinų Šv. Anzelmo kolegijos ir vienuolyno abato Mathew K. Leavy, OSB. Pastarasis per pamokslą pažymėjo, kad šios iškilmės siejasi su džiaugsmu ir liūdesiu. Reikia džiaugtis, kad seselės per keturis dešimtmečius sugebėjo išlaikyti gražioje priemonioje sodyboje ant 27 akierių (11 hektarų) sklypo įsteigtos Montesori sistemos vaikų darželį. Reikia liūdėti, kad seselės savo veiklą turėjo sustabdyti palinkusios po pažengusio amžiaus našta. Iš penkių vienuolių per paskutiniuosius metus mirė trys seselės, gerokai peržengusios 80 metų amžiaus.

Uždarant vienuolyną jo steigėja seselė Rafaelė Šimonytė, OSB, rado prieglaudą "Mount Carmel" vyskupijos slaugos namuose Mančesteryje, NH, o seselėi Laurencijai Šarmaciūtei, OSB, leista apsigyventi Lietuvoje ar pasilikti Amerikoje netoli ses. Rafaelės, OSB, slaugos namų.

Century 21
Best Sellers Ltd.
Member Broker
4 Robert Speck Parkway, Suite 150
Mississauga, Ont. L4Z 1S1

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 273-4211 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mėla ir sąžininga patarimas.
Nemokamas namų įvertinimas

Bedfordo vienuolynas "Regina Pacis" priklausė Kauno benediktinų vienuolijai. Prieš porą metų, po motinos Reginos, OSB, apsilankymo Amerikoje, Kauno benediktinų taryba nutarė uždaryti "Regina Pacis". Uždarymo ir nuosavybės pardavimo formalumams tvarkyti buvo paskirtas Vatikano vizitatorius, lietuvių kilmės kunigas Samuelis Russell, OSB.

Sklypo ir pastatų pirkėjų nerekėjo ieškoti. Viešose varžytinėse gauta 12 pasiūlymų iš statybos rangovų ir Bedfordo miesto žemės tresto. Pirmo kainos svyravo nuo 250,000 iki 800,000 dol. Pasiūlyta aukščiausia kaina skyrėsi vien keliais tūkstančiais tarp statybos rangovo ir Bedfordo žemės tresto. Nuosavybė įsigijo trestas, tuojau perleisdamas jos tvarkymą miestui su sąlyga, kad 11 hektarų nebus padalinta į sklypus ir palikta miesto gyventojų pramoginiam naudojimui.

Pardavimo formalumai užtruko 7 mėnesius. Pagaliau š.m. gegužės 4 dieną buvo pasirašyti galutiniai dokumentai. Miestas sutiko prie pirkimo kainos pridėti su 475,000 dol., o žemės trestui tenka aukomis surinkti likusią sumą dalį. Po mėnesio, pasirašius pardavimo dokumentus, iš aukų ir loterių ta suma baigiama surinkti.

P pinigų pervedimu Lietuvon ir investavimu Amerikoje rūpinasi kun. Samuelis Russell, OSB, pasitardamas su Kauno benediktinų vienuolija. Reikia tikėtis, kad gausūs "Regina Pacis" rėmėjai, suaukoję stambiają sumą nuosavybei pirkti, sužinos kaip jie bus padėję Lietuvos benediktinėms.

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVIŲ FONDAS

A. Šmulskienė iš Čikagos įdomiai aprašo PLC Lemonte įvykusių visuotinę lietuvių fondo narių suvažiavimą. Džiugu patirti, kad metų gale pagrindinis fondo kapitalas yra perviršijęs 9 milijonus dolerių. Kyla demokratinis klausimas dėl tiesioginio balsavimo. Už LF įstatų pakeitimą – tiesioginį balsavimą pasisakė 7114, prieš 2931, bet tai išgalios tik JAV LB patvirtinus. Jeigu ji nepatvirtintų, reikėtų sekančio suvažiavimo ¼ registruotų balsų daugumos, kad pakeitimas būtų priimtas. Argi ne keistas nutarimas? Jeigu dabar fondo nariai pareikš savo nuomonę, ir beveik triguba balsų dauguma nubalsavo, kad reikia keisti įstatų, tai demokratiškai reikia pripažinti balsuotojų valią ir ją vykdyti.

Vytautas Šeštokas,
Los Angeles, CA

LIETUVIAI URUGVAJUJE

Esu įgaliotas informuoti, kad kun. Jonas Giedrys, kurio vardu buvo siunčiama spauda ir kiti raštai mirė 1998 m. spalio 30 d. Montevideuje šiuo metu nėra lietuvių kunigo. Buvusią lietuvių šventovę aptarnauja vietiniai kunigai jėzuitai.

Pašto dėžutė (Casilla 23013-Cerro) irgi atsakyta, tad norint siųsti bet kokią spaudą ar laišką, kad pasiektų katalikus lietuvių urugvajuje, reikia siųsti: PARROQUIA DE FATIMA LITUANOS, Belgica 1765 - Cerro, 12800 Montevideo, Uruguay, Sud América.

Spauda ar bet kokios žinios gali būti adresuojamos: Comunidad Católica Litwana virš pateiktu adresu. Arba Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos adresu: Rio de Janeiro 4001 - Cerro, 12800 Montevideo, Uruguay, Sud América. Tele-Fax: (598-2) 311.94.14. Club Lituanos.

Vytautas Dorelis,
Montevideo

LUKŠOS GIMNAZIJA

Mūsų Juozo Lukšos gimnazija, pavadinta legendinio partizanų vado Juozo Lukšos vardu, įgyvendina plačią moksleivių pilietinio, patriotinio ugdymo programą. Gimnazijoje įsteigtas Rezistencinio judėjimo muziejus, Katalikiško ugdymo centras, išeivijos lietuvių literatūros skaitykla ir kt. Veikia ateitininkų, kudirkačių, jaunųjų lukšiečių organizacijos, savanoriškos krašto apsaugos savanorių būrys. Palaikomi ryšiai su panašaus pobūdžio Lietuvos ir užsienio ugdymo įstaigomis, išeivijos lietuvių organizacijomis, rezistencinio judėjimo daliniais, tremtiniais. Gimnazijoje įvairiomis progomis lankėsi daug iškilų Lietuvos ir užsienio politikų, visuomenės ir kultūros veikėjų (prof. V. Landsbergis, dr. V. Adamkus, arkiv. S. Tamkevičius, vysk. J. Zemaitis, poetai B. Brazdžionis, K. Brazdūnas, Just. Marcinkevičius, buvę rezistentai dr. N. Bražėnaitė, J. Pajaujis, J. Kojelis, A. Lukša, buvę disidentai N. Sadūnaitė, kun. R. Grišas ir kt.)

Gimnaziją remia ir materialinę paramą teikia "I laisvę" fondas, Juozo Lukšos-Daumanto fondas, Kanados lietuvių fondas, Lietuvių katalikų religinė šalpa. Daug vertingos literatūros gimnazijai atsiuntė dr. N. Bražėnaitė, O. Kartanienė, V. Vidugiris, A. Raulinaitis (visi iš JAV), V. Kriščiūnas (iš Kanados), V. Vaitiekūnienė (iš Australijos). Reguliariai iš užsienio gauname laikraščius ("Draugas" ir "Tėviškės žiburiai", žurnalą "Pasaulio lietuvių"). Nuo kitų mokslo metų gimnazijoje planuojama dėstyti Lietuvos pasipriešinimo istoriją. Baigiama rengti šio kurso programą. Baigus rengti programą, ji bus pateikta tvirtinti švietimo ir mokslo ministerijos istorijos žinovų komisijai. Vėliau ją planuojame išleisti ir padovanoti visoms Lietuvos vidurinėms mokykloms bei gimnazijoms.

V. Vitkauskas, direktorius

Aukojo "T. žiburiams"

\$200 - Toronto lietuvių pensininkų klubas; \$58 - P. Kalėsnyskas; \$38 - I. Jurcevičius; \$25 - E. Vodopalas; \$20 - R. Chesonis; \$10 - P. Gudžinskas, N. Nielsen; \$8 - J. Tamošiūnas; \$6 - A. Didžiulius; \$3 - E. Prancuskas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$52 - V. Banelis, dr. S. Dubickas, R. Geležūnas, A. Liutkus, J. Karcakas, S. Matulevičius, B. Jasevičius, S. Wicks, A. Aukštikalnis, R. Stepulaitis, J. Jonaitis, F. Mašalas, A. Zukowski, A. Pechulis, S. Šarkus, J. Paransevičius; \$50 - V. Benišius, A. Prapuolenis.

Rėmėjo prenumeratą už dvejus metus atsiuntė: J. Kristolaitis.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$100 - I. Ehlers; \$65 - P. Janulis; \$62 - I. Jurcevičius, P. Adomaitis, L. Mačikūnas, P. Tunkūnas; \$60 - A. Vieraits.

Nuoširdus aciu už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

Tėviškės žiburiai • 1999. VII. 6 • Nr. 27 (2574) • psl. 7

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimui ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kurio metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

Telefonas

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

416 763-5677

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *

* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *

* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *

Organizuojame grupę keliauti į Lietuvą rugpjūčio 14 dieną.

TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

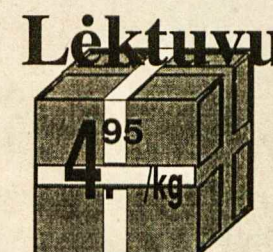
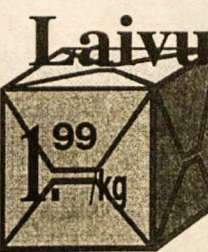
MARGUTIS

PYSANKA - V.I.M. Inc.

4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3

Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu TIESIOG į VILNIŲ

&

MES PRISTATOME!

MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

BALTIC ESCAPADE \$1245.*

What an affordable way for you to visit Lithuania!

Start your Escapade with a Finnair flight via Helsinki, to Vilnius, your chance to experience the rich cultural life of Lithuania; washed by the waves of the Baltic Sea, decorated by thousands of lakes, rivers and romantic castles.

Your 6 night package includes

- Roundtrip airfare from Toronto to Vilnius
- Business class upgrade available on request
- 6 nights in Vilnius at centrally located hotel
- Daily buffet breakfast
- Upgrades & extensions available
- Optional stay in Helsinki on request

FOR INFORMATION CALL
TEL: 416 482 3006
FAX: 416 482 9447
TOLL FREE 1 800 432 4176

FOR RESERVATIONS CONTACT
YOUR TRAVEL AGENT OR ASTRA AT "ASTRA TRAVEL" TEL. 416 538-1748

* Price based on double occupancy per person, from Toronto, including tourist class accommodation. Some restrictions apply.

TORONTONT

Anapilio žinios

– Sveikiname iš Romos jau atvykusį kun. Visvaldą Kulboką. Apie pusantro mėnesio jis praleis mūsų tarpe ir talkins sekmadienių pamaldose.

– Sekmadienių Mišių tvarka dabartinio vasaros metu: Lietuvos kankinių šventovėje – 9.30 v.r. ir 11 v.r., Gerojo Ganytojo šventovėje – 10 v.r., Šv. Kazimiero šventovėje 3 v.p.p.

– Parapijoje gauta liepos ir rugpjūčio mėnesiams skirtų mąstymų „Žodis tarp mūsų“ knygelių siunta. Knygėlės parapijos salėje platina S. Aušrotienė.

– Anapilio knygyne gautos naujos knygos: „Žuvusiųjų prezidentas“, „Teisybės kaina“ ir „Pragarų vartai – Štuthofas“.

– Mišios, liepos 11, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Antaną Elijošų; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10 v.r. už Bridickų ir Hiršų mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, 3 v.p.p. už a.a. Juliją Strodamskį.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos kas sekmadienį 11.15 v. ryto. Kitos pamaldos su Šv. Komunija įvyks rugpjūčio mėn. 8 d., nes sekmadienį, rugpjūčio 1 d. pamaldų nebus.

Muziejus-archyvo žinios

Muziejų aplankė Alytaus folklorinis ansamblis „Dainava“, lydimas D. Garbaliuskienės. Lankėsi ir kitų torontiešių svečiai iš Lietuvos. Tokie svečiai dažnai išreiškia nuostabą, kad mūsų muziejus turi ir retų rodimų, Lietuvos muziejuose nematytų. Visuomet mėginama pristatyti prie svečių pomėgių bei interesų, jiems parodant ne tik dabartinę parodą, bet ir saugykloje esančias retenybes.

Lietuvių namų žinios

– Sekmadienio popietėje, liepos 4 dalyvavo 145 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Jūratė Savickienė iš Vilniaus ir Darius Laucius iš Detroito. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė Aldona Byszkievicz.

– 1999 m. Toronto Lietuvių Namų poilsio stovykla rengiama Tėvų pranciškonų vasarvietėje „Kretinga“, Vasagoje rugpjūčio 7-14 d. Dėl platesnės informacijos ir registracijos prašome kreiptis į A. Sukauską tel. 416 614-7739 arba E. Bartminą tel. 416 249-0490.

– Valdybos posėdis įvyks liepos 8, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Liepos 7 d., 2 v.p.p. įvyks LN vyrų būrelio valdybos posėdis. Bus aptariami poilsio stovyklos reikalai. Negalintieji dalyvauti prašomi pranešti T. Stanuliiui.

– Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

– Kultūros komisija yra įsigijusi nemažai įvairių vaizdajuosčių iš Lietuvos: Dėl jų įsigijimo ar nuomojimo skambinti S. Pabriečienę tel. 416 762-5419 arba V. Kulniui tel. 416 769-1266.

– Išeivijos lietuvių klierikų fondui \$100 aukojau O. Raubienė.

– Dvasinės pagalbos jaunimo centrui Klaidėje A. K. Ratavičiai aukojau \$2,000.

– Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojau: \$100 – M. Vaškevičienė, M. Gaivienė.

– Kauno arkivyskupijos „Vaikų dienos centrams“ aukojau: \$200 – E. Juzėnienė; \$50 – D. M. Jonikaitė (a.a. Broniaus Pakšto atminimui).

– A. a. Broniaus Pakšto atminimui pagerbti „Kovai su vėžio liga“ Lietuvoje Aldona ir Juozas Petrauskai su šeima aukojau \$50, M.P.

Toronto Maironio mokykloje, kai apsilanko svečiai įvairių švenčių progomis

Prisikėlimo parapijos žinios

– Sekmadienį, liepos 4 d. Mišiomis, kurias aukojau stovyklos kapelionas kun. E. Putrimas, prasidėjo lietuviškai kalbančių vaikų stovykla „Kretingos“ stovyklavietėje, Vasagoje. Vaikų priimta tiek, kiek stovykloje telpa. Stovyklos komendantai St. Kulias ir kun. E. Putrimas. Didysis stovyklos lauzas – liepos 10 d., 7 v.v. Stovykla baigsis liepos 17 d. Stovyklavietėje Mišios sekmadieniais 11 v.r.

– Sekmadienį, birželio 27, pakrikštyta Valerie, Renatos (Rimkutės) ir Nomar Acuna dukrelė.

– Birželio 28 d. palaidota a.a. Julija Baumann, 96 m. Paliko dukras Eriką Cibięnį ir Oną Orlov ir sūnus Praną ir Joną su šeimomis. Lietuvoje mirė a.a. Eugenija Bendoraitienė, Aldonos Mačiulaitienės sesuo.

– „Žodis tarp mūsų“ liepos ir rugpjūčio mėn. mąstymų knygtės galima įsigyti sekmadieniais. Norintys užpenueruoti giminėms Lietuvoje prašomi kreiptis į V. Kolyčių, tel. 416 654-5481.

– Maldininkų kelionė į Midland'o Kanados kankinių šventovę įvyks rugpjūčio 1 d. Autobusas nuo parapijos išvyks 12 v.r. ir grįš 7 v.v. Kelionės kaina – \$17.

– Trečiojo šv. Pranciškaus ordino narių Mišios ir susirinkimas – liepos 8 d., ketvirtadienį, 10 v.r.

– Mišios sekmadienį, liepos 11: 8.15 v.r. už G. Morkūnienės šeimos mirusius; 9.15 v.r. už a.a. Praną ir Juozą Gegužius; 10.15 v.r. už a.a. Joną Zuloną, už a.a. Algį Avižienį, už a.a. Juozą Bacevičių; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

– Kun. A. Keina, Kauno Karmelitų parapijos klebonas, paviešėjęs Kanadoje porą savaitę, birželio 29 d. grįžo Lietuon. Prieš kelionę atsiuntė „TŽ“ šį laišką: „Neteko nei svajoti kada nors pamatyti Kanadą, nes čia neturiu nei giminių, nei pažįstamų. Tiktai Sofijos ir Juozas Sendžikų (St. Catharines) dėka galėjau aplankyti šį kraštą. Dėkoju jiems už tėvišką gerumą bei rūpestį. Taip pat dėkoju Toronto Prisikėlimo par. Tėvams pranciškonams, Lietuvos kankinių par. klebonui prel. J. Staškevičiui, St. Catharines misijos kun. K. Butkui, OFM, už brolišką, šiltą, rūpestingą priėmimą. Dėkoju visiems geradariams Toronto, Anapilyje, Vasagoje, Delhi, St. Catharines. Jų intencija aukojau šv. Mišias St. Catharines lietuvių koplyčioje ir dar grįžęs Kaunan jau aukosiu. Davusiems savo adresus parašysiu iš Lietuvos. Teatlygina Dievas visiems mano geradariams ir globėjams Kanadoje“.

– Gautas pranešimas iš „TŽ“ bendradarbio K. Barono, kad po ilgos ir sunkios ligos, š.m. birželio mėn. 26 d. Viernheime – Vokietijoje mirė buvęs Vasario 16-sios gimnazijos direktorius a.a. Vincas Natkevičius. Pracitais metais lapkričio 6 d. lietuvių gimnazijos patalpose velionis buvo pagerbtas 80-ties metų sukakties proga, tačiau į salę jau buvo įvežtas kėduteje, o padėkos žodį tarė jo žmona Irena, globojusi savo vyrą iki pat mirties.

– „Vaiko tėviškės namams“ \$100 aukojau O. Raubienė.

– Keltuvo vajui \$200 aukojau E. Juzėnienė.

– „Tremtinių grįžimo fondui“ R. Žiogarys aukojau \$50.

– KLKMD centro valdyba Mezgėjų gegužinė „Vilniaus“ rūmuose įvyko birželio 21 d. Susirinko 30 mezgėjų. Dėl per daug šilto oro nevyko į gamtą, bet laiką praleido viduj. Pietus ruošė šeimininkė Dalia.

Pranciška Norušienė

Mokslo metų užbaigimas Montrealeo lituanistinėje mokykloje. Vaikučiai ir mokytojos: INGA GIEDRIKIENĖ, ved. ASTA STAŠKEVIČIENĖ, REGINA KIBIRKŠTIENĖ

„TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ pasakutinis numeris prieš atostogas išeis liepos 27 d., o poatostoginis numeris – rugpjūčio 17 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuvi. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija ir spaustuvi po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 10 d.

CNE – valstybinė Kanados paroda, pavadinta „Aplink pasaulį per 18 dienų“, šiemet prasidės rugpjūčio 20 d. Baigsis rugsėjo 6 d. Tarptautiniame paviljone vyks įvairių tautybių koncertiniai pasirodymai, dalyvaus stiprioms rusų, ukrainiečių, kiniečių ir kitoms grupėms. Pažymėtina, kad aviacijos šventė šiemet yra 50-toji. Daugiau informacijų galima gauti paskamabinus tel. 416 393-6090 (CNE Fun Line).

Lietuvių pamaldos Kanados kankinių šventovėje Midlande, organizuojamos Kanados lietuvių katalikų centro, įvyks rugpjūčio 1, sekmadienį. Kryžiaus keliai bus einami 2.30 v.p.p. ir atnašaujamos Mišios šventovėje 3 v.p.p. Per pamaldas giedos Lietuvos kankinių šventovės Mississaugoje choras. Organizacijos išlaidėms žada dalyvauti su vėliavomis. Pamaldos bus baigtos trumpu susikaukimu prie Lietuvos kankiniam atminti lietuvių pastatydinto kryžiaus. Visų aplinkinių lietuvių parapijų tikintieji kviečiami pamaldose gausiai dalyvauti. Inf.

„Vilniaus“ rūmuose birželio 24 d., 4 val. p.p. įvyko Joninių paminėjimas. Iniciorė buvo Stefutė Dervinienė, padedant E. Podziukienei ir kitoms „Vilniaus“ rūmų gyventojoms. Prie papuoštų stalų susėdo 70 dalyvių. L. Balsienė pasveikino Jonus ir prisegė jiems gėles. Maldą sukalbėjo Onutė Juodišienė. Mūsų šeimininkės Dalios skaniai paruošti pietūs ir vynas išjudino publiką. Užsimezgė kalbos, skambėjo juokas, jautėsi gera nuotaika. O Juodviršienė paskaitė humoristinį eilėraštį, o P. Norušienė paskaitė iš savo kūrybos apie Jonus.

Jonas Slivinskas (vedėjas) padėkojo rengėjoms už tokį gražų, iškilmingą Jonų paminėjimą ir pravedė dainas, kurias visi dainavo. Atvykus akordeonistui, visų nuotaika dar daugiau pakilo. Tada ne tik dainavo, bet ir šoko. Dalyviai dėkingi rengėjoms už tokį molonų pobūvį.

A. a. Jono Šimkaus atminimui V. V. Augėnai „Tėviškės žiburiams aukojau \$50.

A. a. Juozui Dženkaičiui Kalifornijoje mirus, užjausdami jo žmoną Bronę, Jonas ir Aldona Kutkos iš Wellando, Ont. atsiuntė \$50 auką beglobių vaikų kaimui „Vaiko tėviškės namai“ paremti. Sukurti tėviškę, duoti išlaikymą ir krikščionišką auklėjimą visų atstumtam aplėistam vaikui yra pats prasmingiausias būdas pagerbti velionies atminimą ir paguosti jo šeimą.

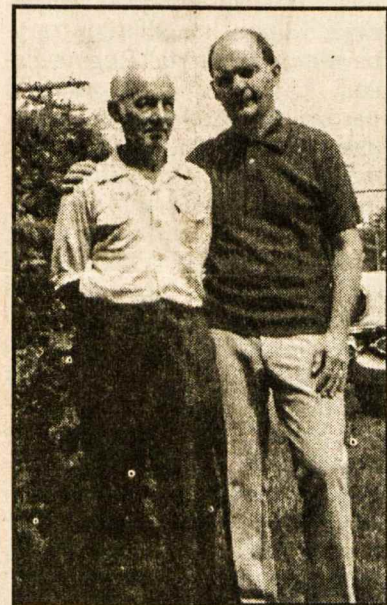
KLK moterų dr-jos centro valdyba

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

Sportininko palikimas

Prieš porą metų žemiškąją kelionę baigė taurus lietuvis, sportininkas ir visuomenininkas a.a. Vladas Bakūnas. Gyveno kukliai ir atokiau nuo lietuvių centrų, tačiau mylėjo Lietuvą ir vertino tuos, kurie dirbo jos labui. Apie jį Kanados lietuvių bendruomenė sužinojo tik jam iškeliaus amžinybėn. Žinių suteikė jo kaimynai ir geri draugai, sporto darbuotojai Onutė ir Juozas Balsiai, kurie su a.a. Vladu bendravo jam gyvenant Pembroke, Ont. ir jį pažinojo dar prieš Lietuvos okupaciją.

A. a. Vladas Bakūnas gimė 1911 m. Kybartuose. Baigė Aušros berniukų gimnaziją Kaune 1933 m., ekonomikos mokslus – VD universitete 1937 m. Tačiau pasirinko fizinį auklėjimą ir dirbo instruktoriumi Kauno kūno kultūros rūmuose. Lietuvoje 100 metrų bėgime laimėjo ir pagerino Lietuvos rekordą 7 kartus, 200 metrų – 10 kartų, o 400 metrų – 8 kartus. Buvo pirmasis nepriklausomos Lietuvos lengvaat-

A. a. VLADAS BAKŪNAS (kairėje) ir a.a. JUOZAS BALSYS, po daugelio metų susitikę Kanadoje

letis, nubėgęs 100 metrų per 11 sekundžių. Jis atstovavo Lietuvai daugelyje tarptautinių varžybų. Per pirmąją sovietų okupaciją ir vėliau per vokiečių okupaciją dalyvavo pogrindžio veikloje ir buvo vokiečių įkalintas koncentracijos stovykloje. Iš Vokietijos emigravo į Kanadą. Gyvendamas šiaurinėje Ontario provincijos dalyje, neturėjo progos įsijungti į lietuvių visuomeninę veiklą. Vėliau apsigyveno Pembroke, Ont. artiau savo giminių, tačiau ir ten nebuvo lietuviško telkinio. 1996 m. Vladas Bakūnas, jau anksčiau netekęs savo giminių, iškeliaus amžinybėn. Savo kuklų palikimą pavėdė tvarkyti Onai ir Juozui Balsiams, kurių rūpesčiu likęs turtas buvo tvarkingai paverstas grynais pinigais. Tik Onutės ir Juozas Balsių dėka šis palikimas (33,000 dolerių) atiteko KLB, o ne vietinėms institucijoms, nes testamentą paruošti velionis buvo smarkiai pavėlavęs.

Gaila, kad netrukus KLB ištiko dar viena skaudi netektis, kai mus paliko darbus ir nuoširdus bendruomenės veikėjas a.a. Juozas Balsys. Tik porai dienų praslinkus po bičiuliško pasikalbėjimo apie testamentą eiga, kompiuterių siuntų paruošimą į Lietuvą 1991 metais, kada jis buvo įdėjęs daug pastangų jiems išrūpinti ir juos patikrinti, apie sportą Kanadoje ir Lietuvoje, apie Kanados lietuvių jaunimą, mokyklą ir išeivijos organizacijas – gavau žinią, kad jis pats – Juozas – užmigo amžinu miegu. O kiek energijos, planų ir neužbaigtų darbų iškeliaus kartu su juo į amžinybę.

Algirdas K. Vaičiūnas, KLB krašto valdybos pirmininkas

PAČIŲ PRISKINTOS AVIETĖS

\$2.05 svaras

Whittamore's Farm

ŽIRNIAI/ANKŠTINIAI ŽIRNIAI IR ŽALIOS BEI GELTONOS PUPOS
8100 Steeles Ave. East, 6 km. į rytus nuo Markham Rd. (Hwy 48)
TEL. 905 294-3275

PAČIŲ PRISKINTOS ARBA JAU PARUOŠTOS PARDAVIMUI BRAŠKĖS

Whittamore's Berry Farm

Steeles Ave., 6 km. į rytus nuo Markham Rd. (Hwy 48)
TEL. 905 294-3275

Paieškojimas

Marcelė Nijolė Gudaitytė-Dargužienė, gyv. Gegužių 80-13, Šiauliuose, ieško savo giminių Rimvydo Dargužo-Watson, jo sesers Lidijos Dargužaitės-Watson, kurių tėvai buvo pasiekiami adresu: L. Watson, 55 Cedar Pl., Winnipeg, Man. R2H 1L5. Rimvydas ir Lidija gyveno Vankūverėje, BC. Jų tėvas miręs, motinai Stefanijai Dargužienei rašytas registruotas laiškas grįžo. Galintys suteikti apie juos žinių prašomi rašyti aukščiau nurodytu adresu.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku tel. 416 503-1687.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

MONTREALQUE

Kun. Juozas Aranausko, SJ, gimtadienis liepos 1 d. buvo atšvęstas gamtoje. Į gražią p.p. Kriščiukaičių vasarvietę „Palanga“ suvažiavo būrelis montrealiečių, o Alfredo Piešinos dėka atsirado ir kun. J. Aranauskas. Genė ir Leonas Balašiai visus skaniai pavaišino. Vaisių metu sukuriamam nuosirdžius linkėjimus pareiškė seselė Judita, katalikų moterų vardu – Genovaitė Kudžmienė, šaulių – Aldona Vaičekauskienė ir Aušros Vartų parapijos choro vardu Aldona Morkūnienė ir Antanas Keblys. Po to pasigirdo Antano Račinsko akordeono bei plokštelių muzika. Atsirado ir norinčių „pašilti“, nors ir taip termometras rodė 30° šilumos.

Atvykęs iš Lietuvos folkloro ansamblis „Jorė“ liepos 3 d. koncertavo Lachine, Que., sporto arenoje. Publikos netrūko. Buvo būrelis ir Montrealeo lietuvių. Koncertas patiko, nes po paskutinio pasirodymo publika sustojusi kelti ovacijas. Ansambliečiai pardavimui turėjo kasečių, gintaro bei rankdarbių.

Spauda praneša, kad 6/49 loterijoje birželio 19 d. K. Brazauckas, gyvenęs Montrealyje, laimėjo 5 milijonus dolerių.

A. a. Domas Rupšys, 89 m. amžiaus, mirė birželio 28 d. Po gedulinių pamaldų Aušros Vartų šventovės liepos 1 d. išlydėtas į Šv. Jono lietuvių kapines Mississauga, Ont. Liūdi žmona, dukra ir sūnus su šeimomis bei kiti artimieji.

A. a. Albertas Zlotkus, 85 m. amžiaus, mirė birželio 29 d. Palaidotas liepos 2 d. Cote des Neiges kapinėse. Liko sesuo ir kiti giminės B.S.

Montrealeo lituanistinės mokyklos vaikučiai atlieka programą per KLKM dr-jos Velykų vaišes. Deklamuoja ALINA STAŠKEVIČIŪTĖ

Nuotr. L. Staškevičiaus

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiems arba nuomajamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 Fax: 722-3546

ELENA KREIŠMONTIENĖ, našlė iš Lietuvos, 60 m. amžiaus, šiuo metu gyvenanti Montrealyje, ieško darbo. Skambinti tel. 514 737-8197.

MOTERIS, 28 m., atvykusi iš Lietuvos į Montrealį, ieško darbo. Gali tvarkyti namus, prižiūrėti vyresnio amžiaus žmones ar vaikus. Galima siūlyti ir kitus darbus. Taip pat ji yra vyrų bei moterų kirpėja. Darbus atlieka jūsų namuose. Skambinti Neringai tel. 450-672-6740.

NAMŲ REMONTUS visada apsimoka patikėti geriams specialistams. Skambinti Zeniui bet kurio metu tel. 905 301-7513 arba 905 301-3729.

VIDURINIO amžiaus moteris ieško pigaus kambario. Skambinti tel. 416 535-4183 iki 9 v.r. arba palikti žinią.

GERAME rajone nebrangiai išnuomojamas kambarys rūšyje su atskiru įėjimu ir kitas kambarys prie bendrų patogumų. Yra vieta mašinai. Skambinti tel. 416 233-5996.

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

Įvairios žinios

Kai kurie Lietuvos lankytojai įstaigose teiraujasi apie ginklų kolekcijų nuvežimą į Lietuvą. Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras tuo reikalu kreipėsi į Vidaus reikalų ministeriją, kuri paaikškino, kad norint į Lietuvą įvežti ginklų kolekcijas, reikia sudaryti tikslų jų sąrašą nurodant rūšį, kalibrą, pagaminimo datą. Prašymą su sąrašu siųsti Viešosios tvarkos užtikrinimo ir licenzijavimo tarnybai šiuo adresu: vyr. komisaras R. Kalašnykas, Šventaragio 2, 2600 Vilnius. Ginklų įvežant leidimą ir sąrašą reikia parodyti muitininkams, kurie kolekcijų turinį tikrina pagal sąrašą.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausias statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekus, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).